

Osnovna šola Cankova

Cankova 27

9261 Cankova

Kako demografski kazalci oblikujejo izzive in priložnosti za občino Cankova?

RAZISKOVALNA NALOGA

PODROČJE: GEOGRAFIJA

Mentorica: Monika Hajdinjak, prof. geo in zgo

Avtorici: Ula Gutman 9.a

Zala Vogrinčič 9.a

Cankova, marec 2025

POVZETEK

Živimo v manjši podeželski občini Cankova, na SV Slovenije. Območje občine tvori osem geografsko raznolikih naselij na JZ Goriškega, kjer nizko gričevje polagoma prehaja v rahlo valovito pokrajino Ravenskega. Na zahodu občino omejuje meja z Avstrijo, ki poteka po Kučnici. Prav stik različnih reliefnih enot (ravninski in gričevnati del) ter obmejna lega sta prepoznavni značilnosti občine. Središčno naselje je Cankova. Občina je nastala leta 1999, z odcepitvijo od takratne skupne občine Cankova-Tišina. Občina se sooča s podobnimi demografskimi izzivi kot druge podeželske občine v Pomurski regiji – to so predvsem odseljevanje mladih, staranje prebivalstva in potreba po ohranjanju podeželskih naselij. Namen raziskovalne naloge je raziskati demografske značilnosti občine, preučiti ključne demografske trende in analizirati njihov vpliv na dolgoročni razvoj občine. Z raziskovanjem želimo pridobiti vpogled v trenutno demografsko sliko prebivalstva in ugotoviti izzive, s katerimi se občina sooča ter opredeliti možnosti razvoja, kot si jih želijo tudi občani. Z analizo ključnih demografskih kazalnikov občine smo želeli ugotoviti, kako vplivajo na razvoj, prebivalce in kakovost življenja. Tematika je aktualna za načrtovanje in razvoj občine (infrastruktura, izobraževanje, zdravstvo itd.). Z raziskovanjem je bilo ugotovljeno, da so demografski trendi v splošnem manj ugodni kot je slovensko povprečje. Gostota poselitve je manjša, prebivalstvo se hitreje stara, saj je povprečna starost prebivalstva višja, tudi indeks staranja je precej višji. Mladega prebivalstva je manj, zrelega in starejšega, predvsem žensk, pa več. Stopnja delovne aktivnosti je nižja od slovenskega povprečja, a se povečuje delež tistih, ki se vozijo na delo v druge regije. Izobrazbena sestava kaže višji delež dijakov in študentov, ki pa je v primerjavi z desetletji poprej zelo upadel. Prebivalci se zaposlujejo v večjih mestih in v Avstriji, saj so možnosti za zaposlovanje v občini skromne. Pozitivni trend razvoja je bil viden v obdobju 2021 – 2023, ko je bil naravni prirast pozitiven in je bil pozitiven tudi selitveni prirastek. Morda smo priča stabilizaciji gibanja prebivalstva ali celo rasti. Vse te demografske spremembe pomembno vplivajo na dolgoročni razvoj občine, gospodarske priložnosti, infrastrukturo in socialno blaginjo. Gospodarske in socialne priložnosti so v občini Cankova v neki meri že zagotovljene, a občina stremi k izboljšanju le-teh. Za to pa bi morali boljše izkoristiti potenciala, ki so v lokalni skupnosti. Tudi podeželske prednosti niso dovolj izkoriščene za privabljanje mladih, vendar pa bodo v prihodnosti zagotovo ključne tudi pri priseljevanju prebivalstva, ki se vse bolj zaveda prednosti kvalitetnega življenja na podeželju.

Ključne besede: občina Cankova, Cankova, demografski kazalci, staranje prebivalstva, naravno gibanje, selitveno gibanje, Goričko.

ABSTRACT

We live in the small rural municipality of Cankova, in NE Slovenia. The area of the municipality consists of eight geographically diverse settlements in the southwest of Goričke, where the low hills gradually transition into the landscape of Ravensko. In the west, the municipality is bounded by the border with Austria, which runs along Kučnica. The contact of different relief units (plain and hilly part) and the border location are the recognizable features of the municipality. The central settlement is Cankova. The municipality was created in 1999, with the separation from the joint municipality of Cankova-Tišina at that time. The municipality is facing similar demographic challenges as other rural municipalities in the Pomurska region - these are primarily the emigration of young people, the aging of the population and the need to preserve rural settlements. The purpose of the research paper is to investigate the demographic characteristics of the municipality, to study the key demographic trends and to analyze their impact on the long-term development of the municipality. Through research, we want to gain insight into the current demographic picture of the population and find out the challenges the municipality is facing and define the development options that the citizens want. By analyzing key demographic indicators of the municipality, we wanted to find out how they affect development, residents and quality of life. The topic is relevant for the planning and development of the municipality (infrastructure, education, healthcare, etc.). Through research, it was established that demographic trends are generally less favorable than the Slovenian average. The population density is lower, the population is aging faster, as the average age of the population is higher, the aging index is also much higher. The young population is less, the mature and elderly, especially women, more. The level of work activity is lower than the Slovenian average, but the share of those who commute to work in other regions is increasing. The educational composition shows a higher proportion of high school and university students, which, however, has declined significantly compared to decades before. Residents are employed in larger cities and in Austria, as employment opportunities in the municipality are modest. A positive development trend was visible in the period 2021-2023, when the natural increase was positive and the migration increase was also positive. We may be witnessing a stabilization of the population movement or even growth. All these demographic changes have a significant impact on the long-term development of the municipality, economic opportunities, infrastructure and social welfare. Economic and social opportunities are already guaranteed to some extent in the municipality of Cankova, but the municipality strives to improve them. For this, we should make better use of the potential that exists in the local community. Even rural advantages are not used enough to attract young people, but in the future they will certainly be key in the immigration of the population, which is increasingly aware of the advantages of a quality life in the countryside.

Keywords: municipality of Cankova, Cankova, demographic indicators, population aging, natural change, migration movement, Goričko.

ZAHVALA

V tem delu raziskovalne naloge se zahvaljujema mentorici Moniki Hajdinjak, učiteljici geografije in zgodovine, ki naju je vodila pri nastajanju naloge in spodbujala pri raziskovalnem delu ter podala intervju kot občinska svetnica. Prav tako se zahvaljujema vsem anketirancem, ki so s svojimi mnenji pripomogli k izdelavi raziskovalne naloge. Zahvalile bi se tudi županu Občine Cankova, g. Danilu Kacijanu za opravljen intervju, da je delil svoja mnenja z nami. Hvala tudi vsem ostalim, ki ste kakorkoli pripomogli pri nastajanju najine raziskovalne naloge.

Vsem iskrena hvala!

KAZALO VSEBINE

POVZETEK	2
ABSTRACT	3
ZAHVALA	4
KAZALO VSEBINE	5
KAZALO SLIK	6
KAZALO TABEL	6
KAZALO GRAFIKONOV	7
1. UVOD	8
1.1. Namen in cilji raziskovalne naloge	9
1.2. Metodologija dela	10
1.3. Raziskovalno vprašanje in hipoteze	11
2. TEORETIČNI DEL	12
2.1. Osnovni teoretični pojmi	12
2.2. Raziskave o demografskih značilnostih v literaturi in virih	13
2.3. Naravnogeografske značilnosti občine Cankova	14
2.3.1. Geografski oris območja	14
2.3.2. Naravne značilnosti občine Cankova	15
2.4. Družbenogeografske značilnosti občine Cankova	17
2.4.1. Naselja	17
2.5. Demografske značilnosti prebivalstva občine Cankova	18
2.5.1. Poselitev in splošne značilnosti prebivalstva	18
2.5.2. Gibanje števila prebivalstva	20
2.5.3. Naravno gibanje prebivalstva	22
2.5.4. Selitveno gibanje prebivalstva	24
2.5.5. Sestave prebivalstva	26
2.5.5.1. Starostna in spolna sestava prebivalstva	26
2.5.5.2. Izobrazbena sestava prebivalstva	29
2.5.5.3. Zaposlitvena sestava prebivalstva	31
2.6. Gospodarstvo občine Cankova	33
2.6.1. Povezava demografskih kazalnikov z lokalnim gospodarskim razvojem	35
2.7. Analiza prednosti podeželskega življenja in strategije za ohranjanje in privabljanje prebivalstva	38

3. RAZISKOVALNI DEL	40
3.1. Anketni vprašalnik	40
3.2. Analiza intervjujev – ukrepi občine za spodbujanje rasti prebivalstva.....	54
3.3. Sklepna razprava	56
4. ZAKLJUČEK	59
5. LITERATURA IN VIRI.....	59
5.1. Literatura	59
5.2. Spletni viri.....	60
5.3. Drugi viri.....	60
6. PRILOGE.....	60
6.1. Intervju z županom.....	60
6.1. Intervju z občinsko svetnico.....	61
6.2. Anketni vprašalnik	61

KAZALO SLIK

Slika 1: Geografska lega občine Cankova	14
Slika 2: Zemljevid Občine Cankova	15
Slika 3: Pogled na Cankovo	16
Slika 4: Število prebivalcev v naselju Cankova med leti 1948 in 2007.....	21
Slika 5: Prebivalstvena piramida za leto 2022	27
Slika 6: Podjetje Niros na Cankovi.....	34

KAZALO TABEL

Tabela 1: Gostota prebivalstva v občini Cankova v obdobju 2011 - 2024	19
Tabela 2: Delovno aktivno prebivalstvo v Sloveniji in na Cankovi v obdobju 2003 - 2023	32
Tabela 3: SWOT analiza življenja na podeželju	38
Tabela 4: Spol anketirancev	40
Tabela 5: Starost anketirancev	41
Tabela 6: Izobrazba anketirancev	41
Tabela 7: Bivališče anketirancev	42
Tabela 8: Bivanje v občini Cankova	43
Tabela 9: Glavni vzrok za priselitev na Cankovo	43
Tabela 10: Zadovoljstvo z bivanjem na območju občine Cankova	44
Tabela 11: Priložnosti za mlade	44
Tabela 12: Nove pridobitve in njihov vpliv na priseljevanje.....	45
Tabela 13: Trend izseljevanja iz občine.....	45
Tabela 14: Ukrepi občine za mlade.....	46
Tabela 15: Težave zaradi premajhnega števila mladih, ki ostanejo v občini	47

Tabela 16: Selitev iz občine v prihodnosti.....	48
Tabela 17: Storitve in programi za starejše prebivalce	48
Tabela 18: Kakovost življenja v občini glede na starostno strukturo prebivalstva	49
Tabela 19: Ukrepi občine za preprečitev odseljevanja za stabilnost in rast.....	49
Tabela 20: Demografski trendi v prihodnosti	50
Tabela 21: Povečanje ozaveščenosti o demografskih spremembah.....	51
Tabela 22: Najpomembnejši dejavnik za dolgoročni razvoj občine	51

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Gostota prebivalstva občine Cankova v obdobju 2011 - 2024.....	19
Grafikon 2: Gibanje števila prebivalstva v občini Cankova v obdobju 2005-2024	21
Grafikon 3: Naravno gibanje prebivalstva v občini Cankova v obdobju 2005 - 2023.....	22
Grafikon 4: Selitveno gibanje na območju občine Cankova v obdobju 2005 - 2023	25
Grafikon 5: Spolna sestava prebivalstva v občini Cankova leta 2024	29
Grafikon 6: Izobrazbena sestava prebivalstva v občini Cankova v obdobju 2011 - 2023	30
Grafikon 7: Število otrok, dijakov in študentov na območju občine Cankova v obdobju 2010 - 2023.....	31
Grafikon 8: Spol anketirancev	40
Grafikon 9: Starost anketirancev.....	41
Grafikon 10: Dokončana izobrazba anketirancev	42
Grafikon 11: Bivališče anketirancev	42
Grafikon 12: Bivanje v občini Cankova že od rojstva	43
Grafikon 13: Glavni vzrok za priselitev na Cankovo.....	43
Grafikon 14: Zadovoljstvo z bivanjem na območju občine Cankova.....	44
Grafikon 15: Priložnosti za mlade	44
Grafikon 16: Nove pridobitve in njihov vpliv na priseljevanje	45
Grafikon 17: Trend izseljevanja iz občine	46
Grafikon 18: Ukrepi občine za mlade	47
Grafikon 19: Težave v občini zaradi premajhnega števila mladih, ki ostanejo v občini	47
Grafikon 20: Selitev iz občine v prihodnosti	48
Grafikon 21: Storitve in programi za starejše prebivalce.....	48
Grafikon 22: Kakovost življenja v občini glede na starostno strukturo prebivalstva	49
Grafikon 23: Ukrepi občine za preprečitev odseljevanja za stabilnost in rast	50
Grafikon 24: Demografski trendi v prihodnosti.....	50
Grafikon 25: Povečanje ozaveščenosti o demografskih spremembah	51
Grafikon 26: Najpomembnejši dejavnik za dolgoročni razvoj občine.....	52

1.UVOD

Življenje na podeželju se iz leta v leto spreminja. Sredi še vedno kmetijske pokrajine so naselja, ki so spremenila svoj videz in funkcijo. Že od nekdanje na odmaknjenem Goričkem malo prebivalcev. Ampak ali se ljudje iz goriških vasi res toliko izseljujejo? Babice in dedki so nam pripovedovali, kako so se kot majhni otroci igrali s sosedi, sošolci, nekateri so še imeli sorodnike v isti vasi. Danes pa nekateri otroci sploh nimajo sosedov iste starosti, ne hodijo več igrat nogometa na igrišče, saj ni dovolj otrok. V šoli se opazi izrazita razlika v številu učencev. Nekoč je bilo čez tristo učencev na šoli, danes pa jih je le 122 (2025). Tudi ti, ki so obiskovali šolo, so večinoma, ko so odrasli odšli v večja mesta, saj imajo tam več priložnosti izbire izobrazbe in nato tudi zaposlitve. Ljudje se v mesta preseljujejo tudi, saj so mnenja, da je v mestih življenje lažje oz. boljše, saj je vse bližje, več otrok odrašča v mestih in ko pridejo v vas si ne morejo sploh predstavljati življenja tukaj. Ampak tudi življenje na vasi je zelo posebno in ponuja marsikaj, kar od življenja v mestu ni za pričakovati. Tu se vsi med sabo poznajo, saj jih ni veliko, v velikih mestih pa nekateri sploh ne poznajo ljudi iz iste ulice. V vaseh je veliko starejših ljudi, ki živijo čisto sami, saj se družinski člani odselijo. Ker sva tudi midve opazili, da je zelo malo učencev na šoli, da je veliko starejših, da mnogo mladih odhaja, sva želeli izvedeti ali je res da se tudi pri nas pojavljajo različni negativni demografski trendi, kot smo se jih učili pri geografiji v 9. razredu. Tema je pritegnila najino pozornost in sva se odločili raziskati demografske značilnosti naše občine. Gre za aktualno temo, za problematiko iz domačega okolja, zato sva mnenja, da bo najino raziskovalno delo imelo pomembne učinke na lokalni ravni. Z izsledki bova seznanili predstavnike občine Cankova.

Raziskovalna naloga je razdeljena na več poglavij. V prvem delu so predstavljeni osnovni teoretični pojmi, ki so pomembni za razumevanje demografskih značilnosti. Drugi del vsebuje geografski oris in naravnogeografske značilnosti občine Cankova. V tretjem delu je prikaz demografskih značilnosti občine Cankove, ki je izdelan s pomočjo spletnih strani Statističnega urada Republike Slovenije. V raziskovalnem delu sva izvedli anketo med občani in nato izdelali analizo. Dodali sva še intervju z županom občine Cankova in občinsko svetnico. Razumevanje demografskih sprememb je ključnega pomena za načrtovanje lokalnega razvoja, infrastrukture, socialnega varstva in storitev ter trajnostnega razvoja.

1.1. Namen in cilji raziskovalne naloge

Pomembno je, da se v podeželskih naseljih izvajajo demografske analize, saj tako lažje razumemo demografske spremembe določenega območja. Namen raziskovalne naloge je raziskati demografske značilnosti občine Cankova, preučiti ključne demografske trende in analizirati njihov vpliv na dolgoročni razvoj občine. Z raziskovanjem želimo pridobiti vpogled v trenutno demografsko sliko prebivalstva, ugotoviti izzive, s katerimi se občina sooča. Želimo raziskati tudi kakšne možnosti za življenje imajo mladi v domači pokrajini glede na prevladujoče demografske trende. Hkrati želimo dvigniti ozaveščenost o migracijah in njihovih posledicah. Želimo, da bodo prebivalci bolj zaznavali in dojemali demografske probleme na podeželju. Predmet proučevanja raziskovalne naloge je demografski, saj obravnava značilnosti prebivalstva, zato smo v anketo vključili vprašanja, ki se osredotočajo na demografske spremembe, prihodnost podeželskih naselij in mladih v občini, prav tako pa na izzive, povezane z odseljevanjem in življenjskimi možnostmi v občini.

VSEBINSKI CILJI:

- Spoznati naravnogeografske razmere, ki so pogoj za življenje ljudi v domači pokrajini,
- raziskati ključne demografske značilnosti prebivalstva občine s podatki o prebivalstvu, ki jih je mogoče pridobiti na Statističnem uradu Republike Slovenije (SURs), predvsem v obdobju 2005-2024,
- z demografsko analizo ugotoviti prebivalstvene trende v občini (kot so staranje prebivalstva, naravni in selitveni prirast) in jih primerjati s slovenskim in evropskim povprečjem ter njihov vpliv na prihodnji razvoj občine,
- razumeti strukturo prebivalstva glede na starost, spol, migracije in gostoto naseljenosti, kar bo omogočilo boljše razumevanje značilnosti prebivalstva,
- ugotoviti, kako naravni ter selitveni prirast vplivata na število prebivalcev in kakšne so dolgoročne posledice za občino, zlasti glede na izzive, ki se pojavljajo,
- ugotoviti, kakšne posledice povzročajo neugodni prebivalstveni trendi obmejnega območja in kakšen je njihov vpliv,
- raziskati vlogo občine pri spodbujanju razvoja prebivalstva in priseljevanja novih prebivalcev,
- z anketo med občani ugotoviti zadovoljstvo z življenjem v občini,
- na podlagi SWOT analize in iz statističnih podatkov ter analiz ugotoviti prednosti in slabosti življenja na podeželju,

-
- preučiti vpliv demografskih trendov na lokalno gospodarstvo in infrastrukturo; kako demografske spremembe vplivajo na področja, kot so izobraževanje, zaposlovanje, mobilnost in okolje,
  - ozaveščati in izobraževati različne generacije o nujnosti medsebojne povezanosti,
  - ozaveščati mlade, da bi znali ceniti življenje v podeželskem okolju,
  - z nalogo bi želeli prispevati k boljšemu razumevanju trenutnih potreb občine in njenega prebivalstva ter spodbuditi oblikovanje učinkovitejših, dolgoročnih strategij za podporo razvoja občine.

1.2. Metodologija dela

Pred začetkom raziskovalnega dela sva najprej pregledovali razpoložljivo literaturo in spletne vire o značilnostih prebivalstva in o demografskih analizah. V veliko pomoč pri raziskovanju nama je bila tema o prebivalstvu, pri pouku geografije, saj smo se veliko pojmov in značilnosti naučili že pri obravnavi nove snovi. V literaturi so demografski kazalci predstavljeni zelo strokovno, zato sva ob vodenju in pomoči mentorice izbrali preprostejše zapise. Pregledali sva kar nekaj splošnih enciklopedij in atlasov, na primer *Geografski atlas Slovenije* in knjigo *Slovenija, pokrajine in ljudje*. Nekateri podatki so pridobljeni iz letnih poročil Statističnega urada Republike Slovenije, občinskih poročil in drugih javnih virov (glasilo Utrip, spletna stran Občine Cankova).

V raziskovalnem delu sva izvedli anketiranje s pomočjo anketnega vprašalnika, ki sva ga izdelali na 1KA ter z intervjuji. Zbrano gradivo sva kritično vrednotili in preverili pravilnost zastavljenih hipotez v razpravi.

Raziskovalno delo je obsegalo naslednje dejavnosti in je bilo razdeljeno na več korakov:

a. Pregled literature in spletnih virov:

- iskanje, pregled in študij strokovne literature (šolska knjižnica),
- pregled spletnih naslovov o prebivalstvu,
- zbiranje, pregled in obdelava statističnih podatkov SURS ter izbira ustreznih statističnih metod za obdelavo in podrobno statistično analizo;

b. Metoda priprave anketnega vprašalnika:

- priprava vprašanj za spletni anketni vprašalnik,
- izvedba ankete – spletno anketiranje izbranih anketirancev,
- analiza spletnega anketnega vprašalnika.

c. Metoda dela na terenu: - izvedba intervjuja z županom in občinsko svetnico,

d. Metode za analizo podatkov, vključno s primerjavami z nacionalnimi povprečji in napovedmi za prihodnost (uporaba statističnih metod za analizo trenda naravnega in selitvenega prirasta, starostne strukture, itd.).

e. Metoda sinteze: povzetek bistvenih ugotovitev.

f. Pisanje prispevkov:

- zbiranje in selekcioniranje virov (fotografij in zemljevidov),
- izdelava in oblikovanje grafikonov,
- zapisovanje besedila naloge,
- računalniško oblikovanje naslovnice in naloge.

1.3. Raziskovalno vprašanje in hipoteze

Predvidevamo, da je vedno več starega prebivalstva v odročnih in oddaljenih delih Slovenije, mladi se izseljujejo ter zaposlujejo v mestih, rodnost je nizka, prebivalstvo v splošnem ni zadovoljno s stanjem v obmejni občini. Vedno več starega prebivalstva zahteva več storitev na zdravstvenem in socialnem področju, mladi pa potrebujejo nova delovna mesta, stanovanja in več dogajanja na podeželju. Predvidevamo, da podobno kot država Slovenija tudi občina ni pripravljena na vse neugodne demografske trende in izzive. Zato smo si zastavili raziskovalni izziv: *Kako demografski kazalci oblikujejo izzive in priložnosti za občino Cankova?*

Po določitvi predmeta proučevanja in analizi raziskovalnega vprašanja sva postavili naslednje hipoteze:

H 1 Število prebivalstva v občini Cankova upada, predvsem se zmanjšuje delež mladega prebivalstva, saj ni dovolj zaposlitvenih možnosti.

H 2 Trendi naravnega in selitvenega gibanja prebivalstva v občini Cankova kažejo na stagnacijo ali upad, kar bo vplivalo na prihodnji razvoj občine.

H 3 Neugodni prebivalstveni trendi v občini Cankova (staranje prebivalstva, upad rodnosti) imajo dolgoročne posledice za lokalno gospodarstvo in infrastrukturo.

H 4 Vloga občine pri spodbujanju razvoja prebivalstva ter priseljevanja novih prebivalcev ni dovolj izkoriščena za obvladovanje demografskih izzivov.

H 5 Prednosti podeželskega življenja v občini Cankova so še neizkoriščene, kar zahteva razvoj novih strategij za privabljanje mladih.

2. TEORETIČNI DEL

2.1. Osnovni teoretični pojmi

Demografija - po navedbi spletne strani Fran¹ je demografija veda, ki proučuje prebivalstvo, njegovo število, dinamiko, sestavo in nadaljnji razvoj.

Demografski kazalci - po navedbi spletni strani SURS (2025) so demografski kazalniki število in gibanje prebivalstva, rojstva, sklenitev zakonskih zvez, razveze zakonskih zvez, umrli, selitve in drugi.

Demografska analiza kraja - Demografska analiza kraja pomeni preučevanje prebivalstva določenega geografskega območja z namenom razumevanja njegovih značilnosti, strukture in sprememb skozi čas. (število prebivalcev, starostna in spolna sestava, migracije idr.)

Stagnacija - ostajanje pri doseženi stopnji, stanju dejavnosti na kakem področju,²

Staranje prebivalstva - pereč družbeni, gospodarski, socialni problem, ki ga predstavlja na primeru naše občine. V Sloveniji običajno uporabimo za razvrščanje prebivalstva v velike starostne skupine naslednjo delitev: osebe, stare 0–14 let: »mladi«; osebe, stare 15–64 let: »delovno sposobni«; osebe, stare 65 let in več: »stari«. Staranje prebivalstva je tudi resen evropski problem. Prebivalstvo držav članic EU-27 se bo v prihodnosti po predvidevanjih močno postaralo.³

Depopulacija pomeni upadanje števila prebivalcev v določenem geografskem območju. Ta pojav se lahko zgodi zaradi različnih razlogov, kot so: nizka stopnja rodnosti, kar pomeni, da ni dovolj novorojenčkov, da bi nadomestili umrle prebivalce. Izseljavanje prebivalcev, ko ljudje zapustijo območje, da bi iskali boljše delovne priložnosti, boljše kakovost življenja ali boljše pogoje za izobraževanje v mestih ali drugih bolj urbaniziranih območjih. Visoka stopnja smrtnosti, ki je lahko posledica staranja prebivalstva ali drugih dejavnikov (npr. pomanjkanje zdravstvene oskrbe).

Depopulacija je pogosto značilna za podeželske regije, kjer se zaradi slabe gospodarske situacije ali pomanjkanja možnosti za zaposlitev zmanjšuje število prebivalcev. Posledica tega je lahko izpraznitev vasi ali manjših naselij, kar vodi v zapiranje šol, trgovin, zdravstvenih ustanov in drugih storitev, kar posledično še pospeši proces odseljavanja.⁴

¹ <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=demografija>, 10.12.2024

² <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=stagnacija>, 10.12.2024

³ Publikacija Starejše prebivalstvo v Sloveniji, SURS, Ljubljana, 2010. dostopno na: <https://www.stat.si/doc/starejseprebivalstvo.pdf>, 15.1.2025

⁴ Geografski atlas Slovenije, Založba MK, Ljubljana 1999.

2.2. Raziskave o demografskih značilnostih v literaturi in virih

Za območje občine Cankova je za raziskave o demografskih značilnostih in njihovem vplivu na razvoj občine mogoče uporabiti različne vire in literaturo. Pri tem je potrebno upoštevati tako uradne statistike, lokalne analize kot tudi raziskave, ki so bile izvedene na ravni širše regije (Pomurska regija) ali na ravni Slovenije.

SURS je glavni vir za uradne demografske podatke v Sloveniji. Za občino Cankova so na voljo različni podatki o prebivalstvu. SURS na letni ravni objavlja tudi specifične analize, ki omogočajo primerjavo demografskih trendov v občini Cankova s širšimi regijami, kot je Pomurska regija, ali z državnim povprečjem. Teh analiz se nismo uspeli lotiti, saj bi bile preobsežne.

Raziskave Pomurske razvojne agencije in drugih lokalnih razvojnih centrov pogosto obravnavajo demografske trende v regiji, vključno z občino Cankova. Pomurska regija je v preteklosti doživela izjemen upad števila prebivalstva zaradi izseljevanja mladih, nizke stopnje rodnosti in staranja prebivalstva. V teh raziskavah se pogosto analizirajo vzroki za odseljevanje, možnosti za trajnostni razvoj podeželja, vpliv demografskih sprememb na lokalno gospodarstvo, kmetijstvo, izobraževalne in zdravstvene storitve ter potreba po prilagoditvi lokalne infrastrukture tem spremembam.

Tudi Občina Cankova pripravlja lokalne strategije razvoja občine, ki obravnavajo demografske izzive, kot so staranje prebivalstva in izseljevanje mladih. Občine pogosto obravnavajo tudi demografske trende, povezane s potrebami po infrastrukturi (vrtci, šole, zdravstvene storitve), kot tudi priložnostmi za ohranitev in privabljanje mladih.

Občina Cankova se sooča s podobnimi demografskimi izzivi kot druge podeželske občine v Pomurski regiji – to so predvsem odseljevanje mladih (načrt razvojnih programov), staranje prebivalstva in potreba po ohranjanju podeželskih naselij. Vse te demografske spremembe pomembno vplivajo na dolgoročni razvoj občine, gospodarske priložnosti, infrastrukturo in socialno blaginjo. Literaturo in vire, kot so statistični podatki SURS, raziskave Pomurske razvojne agencije, lokalne strategije razvoja občine in širše raziskave na področju migracij in odseljevanja, ponujajo temeljne podatke in vpogled, ki so lahko ključni za razumevanje trenutnih in prihodnjih potreb občine Cankova.

Pri raziskovanju smo uporabili tudi dve diplomski deli in sicer *Kulturni turizem na Cankovi*, avtorice A. Cigoj Kuzma iz leta 2010 ter *Transformacija naselja Cankova*, avtorice M. Peterka iz leta 2011.

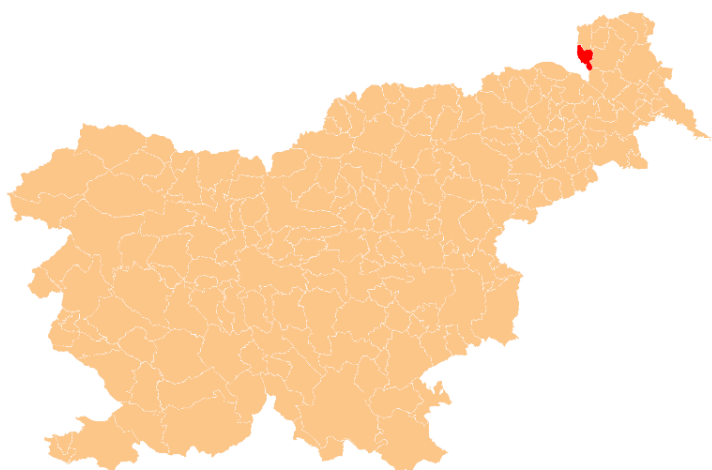
2.3. Naravnogeografske značilnosti občine Cankova

2.3.1. Geografski oris območja

Območje občine Cankova je predhodno pripadalo nekdanji Občini Murska Sobota. Z uveljavitvijo nove Ustave Republike Slovenije je bila leta 1995 ustanovljena Občina Cankova - Tišina, ki je v takšni sestavi delovala en mandat (4 leta). Razdeljena je bila na 3 krajevne skupnosti – Cankova, Gederovci in Tišina. Ker območji Cankove in Tišine v preteklosti nista bili ne gospodarsko ne kulturno tesno povezani, skupna občina ni zaživela kot homogena skupnost. 97 % občanov je na referendumu 19.4.1999 glasovalo ZA ustanovitev Občine Cankove. Ta tako zajema 8 geografsko raznolikih naselij: Cankova, Domajinci, Gerlinci, Gornji Črnci, Korovci, Krašči, Skakovci in Topolovci. Sedež občine je na Cankovi. Na severu meji na občino Rogašovci, na vzhodu na občino Puconci, na jugu na občino Tišina in na zahodu na Republiko Avstrijo, spada pa pod upravno središče Murska Sobota.⁵

Občina Cankova leži v severovzhodnem delu Slovenije, kot prikazuje slika 1, na skrajnem jugozahodu Goriškega tik ob meji z Avstrijo. Območje leži na jugu srednje Evrope v bližini Avstrije in Madžarske. Zahodno mejo z Avstrijo predstavlja potok Kučnica, ki je mejni potok že od 12. st., kar je vidno na sliki 2. Občina pripada SV delu Obpanonskih pokrajin.

Prekmurje, kjer leži Občina Cankova, pogosto povezujemo z odmaknjenostjo in zaostalostjo, kateremu pa botruje predvsem to, da je bila ta pokrajina vse do konca prve svetovne vojne pod madžarsko oblastjo.⁶

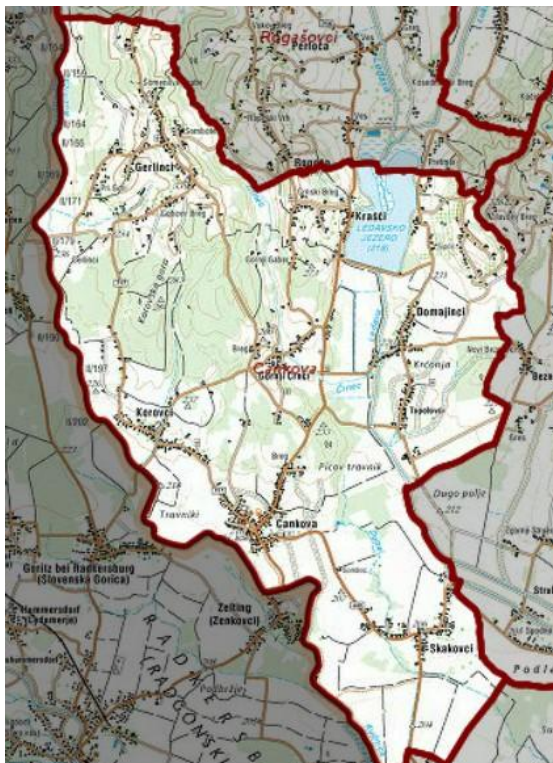

Slika 1: Geografska lega občine Cankova

(Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dina_Cankova, 15.12.2024)

⁵ <https://www.cankova.si/sl/default.asp>, 10.11.2024

⁶ https://www.cankova.si/sl/page.asp?id_informacija=193&id_language=1&id_meta_type=23, 10.11.2024.

Slika 2: Zemljevid Občine Cankova

(Vir: <https://gis.iobcina.si/gisapp/Default.aspx?a=cankova>, 15.12.2024)

2.3.2. Naravne značilnosti občine Cankova

Naravnogeografske značilnosti Občine Cankova vplivajo na življenjske pogoje prebivalcev. Zato v nadaljevanju na kratko predstavimo naravne značilnosti območja. Površje občine Cankova je pretežno gričevnato in se proti jugu in jugovzhodu polagoma spušča v Pomursko ravnino. Prav stik različnih reliefnih enot (ravninski del, gričevnati del) ter obmejna lega sta prepoznavni značilnosti občine. Proti severu gre za terciarno gričevje, ki je razčlenjeno s potoki, ki so ga odnašali in oblikovali široke doline (Kučnica, Ledava). Značilna so slemena, ki potekajo v smeri sever-jug in so ljudem zaradi nizke nadmorske višine že zgodaj omogočila naselitev. Hkrati so se tako zavarovali pred poplavami dolinskih potokov. Goričko sestavljajo pretežno sedimentne kamnine kot so prod, pesek in glina, ki so gospodarsko zelo pomembni.

Slika 3: Pogled na Cankovo

(Foto: T. Berke, 2021)

Območje leži sredi severnega zmerno toplega pasu, zato ima zmerno celinsko podnebje, z vročimi poletji in mrzlimi zimami (vedno manj mrzlimi). Goričko je znano kot sušna pokrajina, saj je vedno manj padavin. Območje ima manj kot 800 mm padavin, z izrazito sušnimi obdobji ter pogostimi nevihtami s točo v poletnem času. Prepoznavni znak Goričkega je pester živalski in rastlinski svet s številnimi redkimi in ogroženimi vrstami, suhimi in mokrotnimi travniki, visokodebelnimi sadovnjaki, tradicionalnimi vinogradi, gozdovi in mokrišči.

Občina Cankova ima vlažne, ilovnate in slabo rodovitne prsti, primerne samo za travnike. Tu ni stoječih voda, ki bi nastale po naravni poti. V občini je Ledavsko jezero, ki je umetno akumulacijsko jezero, nastalo z zaježitvijo reke Ledave. Nastalo je kot akumulacija, da preprečuje poplave Ledave vse tja do M. Sobote. Na severu je pritok v jezero poleg Ledave še Lukaj. Iz jezera teče reka Ledava. Na Cankovi izvira tudi potok Dobel.

Na zasnovo in položaj Cankove je v veliki meri vplival hidrološki dejavnik; naselje namreč obkrožata vodotoka, ki sta v preteklosti pogosto poplavljala. Jedro kraja je na rahlo valoviti pleistocenski terasi na nadmorski višini 214 metrov, kamor poplavne vode ne sežejo. Mokrotna zemljišča ob potokih so preprečevala gradnjo objektov, pa tudi intenzivno kmetovanje. Na poplavnem območju je prst slabo prepustna, glinasta do ilovnata, slabih fizikalnih lastnosti, ki ob večjih nalivih ali poplavah v zgornjih horizontih zadržuje vlago. Primerna je za travnike in pašnike, medtem ko se obdelane kmetijske površine nahajajo na rodovitni rjavi prsti na cankovski terasi. Kmetijska zemljišča so izgubila pomen, postala so privlačna predvsem kot zazidljiva območja. Naselje Cankova se je začelo širiti na zahod, kjer je na nekdanjih obdelovalnih zemljiščih nastala nova soseska stanovanjskih hiš. Večina objektov je nastala med leti 1971 in 1990. Podoben primer so nove stanovanjske hiše ob lokalni cesti proti Korovcem iz obdobja po letu 1991. Po regulaciji potoka Kučnica je postalo zazidljivo nekoč poplavno

območje, kamor se je naselje pričelo širiti po letu 1961. Tak trend se nadaljuje tudi danes. Občina si želi še več kmetijskih zemljišč spremeniti v zazidalna, a zaenkrat se njihovi lastniki temu še upirajo.⁷

Pomurska regija je najbolj ravninska in najbolj kmetijska statistična regija Slovenije. Rodovitna prst, zmerno celinsko podnebje in raven svet ustvarjajo ugodne razmere, predvsem za poljedelstvo. Njive v tem delu Slovenije obsegajo več kot 80 % vseh kmetijskih zemljišč v uporabi ali dvakrat več od slovenskega povprečja.

Zaradi erozije in pogoste plazovitosti je Goričko v velikem deležu opredeljeno kot območje s posebnimi omejitvami. Erozija in pogosta plazovitost v teh območjih otežujeta kmetijsko rabo, vendar je na drugi strani primerno gospodarjenje na teh območjih nujno za preprečitev in varstvo pred škodljivostjo teh omejitev.⁸

2.4. Družbenogeografske značilnosti občine Cankova

2.4.1. Naselja

Občina Cankova spada med manjše občine v Sloveniji. Naselja so med seboj različna po obliki, velikosti in po številu prebivalstva. V ravninskem delu se nahajajo: Skakovci, Cankova, Korovci in Topolovci, v ravninskem in gričevnatem delu se nahajajo Krašči in Domajinci, v pretežno gričevnatem delu pa Gerlinci in Gornji Črnci.

Sedež občine je na Cankovi, ki meri 3,46 km² in leži na 215,1 m nadmorske višine. Cankova je sklenjeno oz. strnjeno podeželsko naselje. Gre za strnjeno naselje, kjer so hiše postavljene brez načrtnega reda v obliki gruče in je tudi delno obcestno naselje, ki je sicer značilno za ravnine. Cankova je semi urbano naselje, kar pomeni, da je spremenilo svoj podeželski videz in prevzelo mestni način življenja. Cankova ima osrednjo vlogo v občini, saj ima v osrednjem delu ob parku javne ustanove za potrebe vseh prebivalcev občine (park, šola, vrtec, cerkev, občino).

Najstarejši objekti v naselju so bili razmeščeni krožno okrog trga – današnjega parka. Na tem območju bi naj bil nekoč mrzel izvir, po katerem je Cankova dobila ime – nemško »Kaltenprun«, madžarsko »Hydegkuth«, kasneje pa »Tothhidegkut«, kar pomeni mrzli studenec. Med najstarejše objekte spadajo cerkev, šola, gospodarsko poslopje, stavba današnje občine, rojstna hiša dr. Avgusta Pavla in poslopje nekdanje trgovine. Nekaj metrov južneje od parka stoji več kot 100 let stara vila. Ostali objekti – kmečke hiše so bili razpršeni ob glavnih prometnicah Murska Sobota – Rogašovci. Med leti 1900 in 1945 se je naselje širilo ob glavni prometnici in ob lokalni cesti proti Korovcem. Večja strnjena skupina objektov iz tega obdobja je v vzhodnem delu vasi ob vili, v bližini državne meje z Avstrijo. Takrat so bile to večinoma večje kmetije, od katerih sta se dve ohranili do danes,

⁷ http://www.drustvo-geografov-pomurja.si/projekti/zborovanje/zbornik/z7Mateja_Peterka_T.pdf, 5.12.2024.

⁸ <https://ra-sinergija.si/regionalni-razvoj/pomurska-regija/7.2.2025>.

vendar nista več čisti kmetiji, saj je nekaj družinskih članov dodaten vir zaslužka poiskalo v storitvenih dejavnostih. Tudi večina drugih objektov iz tega obdobja so kmečke hiše; nekatere so obnovljene ali dograjene, nekatere pa propadajo. Zelo intenziven je bil proces stanovanjske gradnje po letu 1950, trajal pa je do leta 1990. Proces je povezan z »urbanizacijo podeželja«, ki »pomeni uveljavljanje značilnosti industrijske družbe«⁹ Cankova je predvsem v drugi polovici 20. stoletja spremenila svojo agrarno podobo in postala pol urbano podeželsko naselje. Že z izgradnjo stanovanjskega bloka v šestdesetih letih 20. stoletja so se okrepile različne druge dejavnosti in povečalo število prebivalcev. Tudi v prihodnjih letih se predvideva izgradnja dveh stanovanjskih blokov, ki bi ob hkratnem razvoju drugih dejavnosti lahko privabila nove prebivalce na Cankovo.¹⁰

2.5. Demografske značilnosti prebivalstva občine Cankova

2.5.1. Poselitev in splošne značilnosti prebivalstva

Občina Cankova je del pomurske statistične regije. Meri 31 km². Po površini se med slovenskimi občinami uvršča na 174. mesto.¹¹

Za celotno Goričko je značilna slaba demografska slika, značilno je upadanje števila prebivalstva, odseljavanje in nizka rodnost. Leta 2012, torej pred desetimi leti, je bilo v občini Cankova 1890 prebivalcev, leta 2021 pa le 1753 prebivalcev. Povečuje se delež starejših nad 65 let, saj je v tem desetletnem obdobju naraslo z 15 % na 21 % v celotni občini. Delež mlajših od 15 let je takrat znašal 12 %, deset let kasneje pa beležimo rahel porast, kar je razveseljivo. Prebivalstvo se še vedno precej izseljuje, saj so zaposlitvene možnosti na območju občine skromne, česar se zaveda tudi občinsko vodstvo in si prizadeva za spodbujanje naseljevanja in omogočanje novih zaposlitvenih možnosti.

Statistični podatki za leto 2022 kažejo o občini tako sliko:

Sredi leta 2022 je imela občina približno 1.760 prebivalcev (približno 880 moških in 870 žensk). Po številu prebivalcev se je med slovenskimi občinami uvrstila na 189. mesto.

Občina Cankova ima osem naselij, kjer največ prebivalcev živi na Cankovi in sicer 424, 199 v Domajincih, 308 v Gerlincih, 131 v Gornjih Črncih, 195 v Korovcih, 247 v Kraščih, 208 v Skakovcih, v Topolovcih pa le 57 prebivalcev (SURs, 2022).

Povprečna gostota prebivalstva v Sloveniji je 95,75 preb./km², v Evropi je nekoliko nižja in znaša 73 preb./km², v državah Evropske unije 106 preb./km² (SURs, 2025). Iz tabele 1 je razvidno, da je v občini Cankova gostota prebivalstva precej nižja. To pomeni, da je občina Cankova precej manj gosto poseljena, saj je njena gostota prebivalstva skoraj 40 prebivalcev manj na km² kot je povprečje v

⁹ http://www.drustvo-geografov-pomurja.si/projekti/zborovanje/zbornik/z7Mateja_Peterka_T.pdf, 15.1.2025

¹⁰ Hajdinjak M.; Cankova skozi čas-v luči sprememb zadnjega desetletja, 130 let PGD Cankova, 1892-2022, str.7-12.

¹¹ <https://www.stat.si/obcine/sl/Municip/Index/15,15.1.2025>

Sloveniji. To nakazuje, da je občina Cankova bolj podeželska in manj urbanizirana, saj gostota prebivalstva običajno pada na bolj odročnih območjih.

Tudi v primerjavi s podatkom za regijo Pomurje (87 preb./km², 2015), je redkeje poseljeno območje. Leta 2022 je na kvadratnem kilometru površine občine živel povprečno 57 prebivalcev; torej je bila gostota poseljenosti v občini Cankova manjša kot v celotni državi (104 prebivalci na km²).

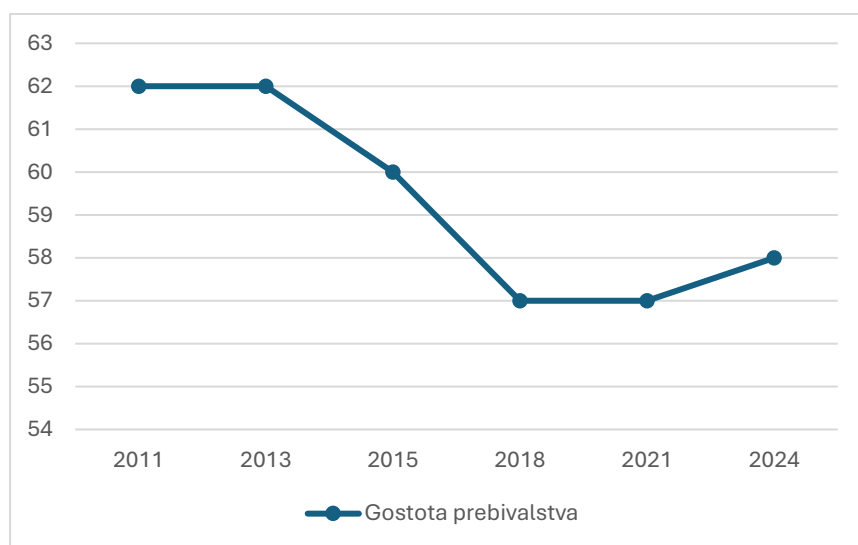
Kot je razvidno iz grafikona 1, se je gostota poseljenosti znižala v obdobju po 2013, se 2018-2021 nekoliko upočasnila in nato rahlo dvignila.

Tabela 1: Gostota prebivalstva v občini Cankova v obdobju 2011 - 2024

	2011	2013	2015	2018	2021	2024
Povprečna gostota preb./km ²	62	62	60	57	57	58

(Vir: SURS, 2025)

Grafikon 1: Gostota prebivalstva občine Cankova v obdobju 2011 - 2024

(Vir: <https://gis.stat.si/#>, februar 2025)

V občini Cankova živijo tudi pripadniki romske skupnosti. Pripadniki romske skupnosti strnjeno živijo v več območjih po Sloveniji in sicer poleg Prekmurja še na Dolenskem, v Beli krajini in v Posavju. V večini občin na teh območjih pa Romi prebivajo avtohtono. Zakon o lokalni samoupravi našteva 20 občin, kjer Romi prebivajo avtohtono od teh jih je 11 v Prekmurju. To so Beltinci, Cankova, Črenšovci, Dobrovnik, Kuzma, Lendava, Murska Sobota, Puconci, Rogaševci, Tišina in Turnišče. Številna naselja so v občini Cankova na zahodni strani Goriškega. Severno od Cankove je ob cesti naselje Breg. Prav tako je v občestni legi naselje Krašči –jezero, ki je dobilo ime po bližini Ledavskega

umetnega jezera. V zavetni legi in z gozdovi je obdano slikovito romsko naselje Krašči (tudi Olga). Pri Gornjih Črncih je še manjši romski zaselek (Na Bregu). Južno od te vasi je le malo večja naselbina Gornji Črnci, zahodno od nje pa zaselek Hankovi. V občini je še eno romsko naselje in sicer pri Domajincih, na lokaciji Na Bregu severovzhodno od vasi.¹²

»Romi imajo tudi svojega predstavnika v občinskem svetu. Po podatkih iz leta 2021 je Romov v občini Cankova okoli 10 % prebivalcev. V občini je še vedno prisotna problematika Romov, a se z leti vedno bolj razvijajo kot skupnost in vključujejo v družbo. Občina sanira naselja in izvaja legalizacijo delov naselij. Vključevanje v družbo in dostop do izobraževanja ter zaposlitvenih možnosti jim omogoča tudi občina.»¹³

Še vedno je prisotna nizka stopnja izobraženosti med romskimi otroki. Otroci pogosto izostajajo od pouka, kar vodi v zaostajanje za vrstniki in večje tveganje za socialno izključenost. Pomanjkanje ustreznih bivanjskih razmer in prostorske integracije Romov vodi v ločena naselja z omejenim dostopom do osnovnih storitev. To otežuje vključevanje v družbo in dostop do izobraževanja ter zaposlitvenih možnosti. Potrebne so sistemske spremembe, ki bodo omogočile boljše vključevanje Romov v družbo ter izboljšale njihove življenjske razmere.¹⁴ Neugodni demografski trendi so verjetno posledično nekoliko slabši tudi zaradi vpliva romske skupnosti, kot pomembnega dela prebivalstva občine.

2.5.2. Gibanje števila prebivalstva

Število prebivalcev nekega območja je odvisno od naravnega gibanja števila prebivalcev in selitev. Gre za skupno število prebivalcev, ki imajo v Sloveniji, v občini Cankova, registrirano stalno in ali začasno prebivališče.¹⁵ Gibanje števila prebivalstva se nanaša na spremembe v številu prebivalcev v določenem območju skozi čas. To gibanje je posledica različnih dejavnikov, ki vključujejo rodnost (nataliteto), mortaliteto (umrljivost) in migracije (selitve).

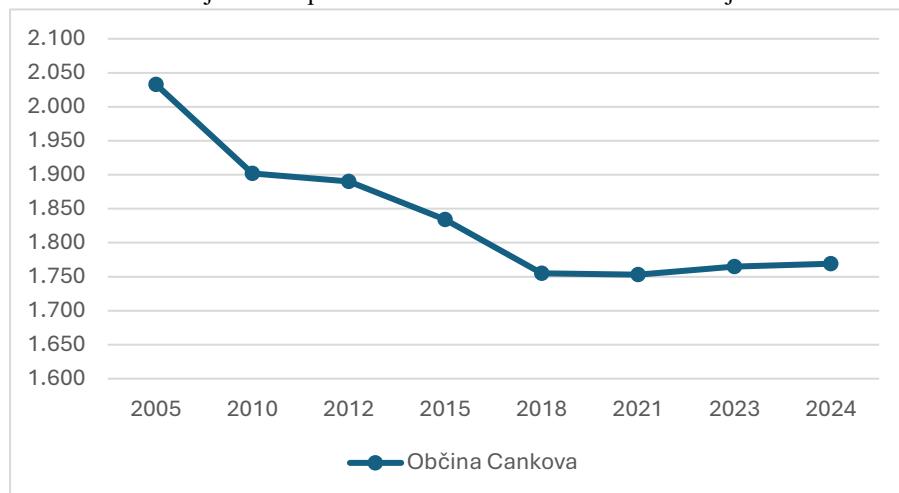
¹² https://www.pomurec.com/vsebinska/66181/To_so_romska_naselja_v_Pomurju,15.2.2025.

¹³ Intervju z občinsko svetnico, M.H., februar 2025.

¹⁴ https://vecer.com/slovenija/romska-skupnost-potrebujemo-sistemske-resitve-kaznovanje-ni-resitev-10363531?utm_source=chatgpt.com#google_vignette,15.2.2025.

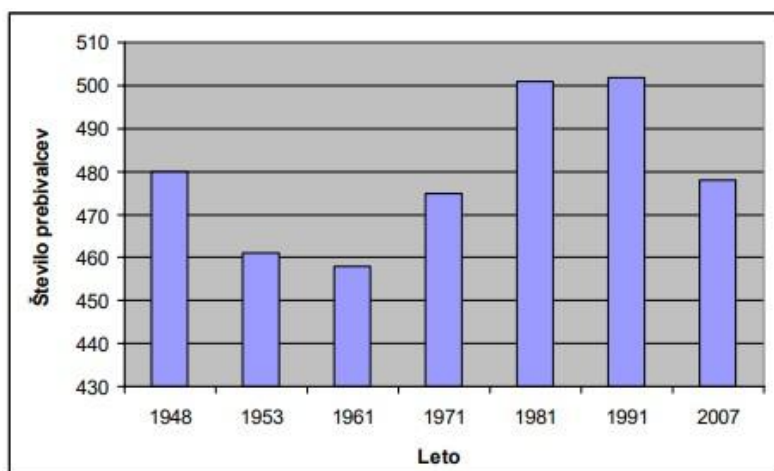
¹⁵ <https://gis.stat.si/#>,5.12.2024.

Grafikon 2: Gibanje števila prebivalstva v občini Cankova v obdobju 2005-2024

(Vir: <https://gis.stat.si/#>, januar 2025)

Iz grafikona 2 je razvidno, da je od leta 2005 do 2024 število prebivalcev občine Cankova padlo za več kot 250 oseb. Verjetno gre za negativen trend, povezan z odseljevanjem, nizko stopnjo natalitete ali kombinacijo obeh dejavnikov. Kljub dolgotrajnemu upadu se je število prebivalcev v zadnjih letih (2021–2024) stabiliziralo, kar nakazuje, da so se morda začeli kazati določeni ukrepi za ohranitev prebivalstva. Morda je prišlo do izboljšav v lokalnih storitvah ali gospodarstvu.

Slika 4: Število prebivalcev v naselju Cankova med leti 1948 in 2007

(Vir: Krajevni leksikon Slovenije 1995, Statistični urad RS)

Ob popisu prebivalstva leta 2002 je bilo na Cankovi 481 prebivalcev in je nato vsa leta upadalo. Leta 2012 je bilo 450 prebivalcev. V zadnjem desetletju jih je bilo najmanj leta 2020 in sicer le 416 prebivalcev. A zadnji podatki iz leta 2021 kažejo na rahlo povečanje na 423 prebivalcev, kar je spodbudno dejstvo. Tako kot v občini, tudi v središčnem naselju vidimo spodbudna dejstva.

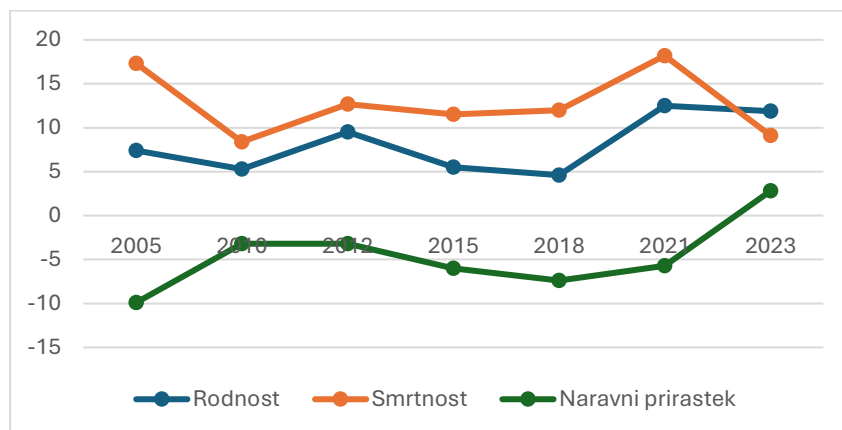
2.5.3. Naravno gibanje prebivalstva

Rast prebivalstva je na nekem območju odvisna od naravnega in selitvenega gibanja.

Naravno gibanje števila prebivalcev je odvisno od rodnosti in umrljivosti. Razlika med njima je naravni prirastek.¹⁶

Grafikon 5 prikazuje potek rodnosti, smrtnosti in naravni prirastek v občini Cankova v obdobju 2005 -2023.

Grafikon 3: Naravno gibanje prebivalstva v občini Cankova v obdobju 2005 - 2023

(Vir: <https://pxweb.stat.si/SiStat/sl/Podrocja/Index/100/prebivalstvo>, 12.1.2025)

Rodnost ali nataliteta je število živorojenih na tisoč prebivalcev v enem letu (izražena je v ‰). Na rodnost vplivajo gospodarska razvitost, državna politika (pomoč ob rojstvu otroka, plačilo vrtcev, otroški dodatek in drugo), zaposlitev, materialni pogoji, prevladujoča verska usmerjenost in drugo. Zniževanje rodnosti na Cankovi je povezano tudi s čedalje večjo starostjo žensk ob rojstvu prvega otroka, ki danes znaša skoraj 29 let, medtem ko je bila v 70-ih letih ta starost le okrog 23 let. Število živorojenih je bilo leta 2022 nižje od števila umrlih. Rodnost se skozi leta spreminja in prikazuje trend nižanja v večini let, z izjemo leta 2012, ko je bila rodnost nekoliko višja. Leta 2018 je bila 4,6 in sicer najnižja vrednost v obdobju. Opazimo, da je rodnost v zadnjem desetletju nekoliko narasla, predvsem po letu 2021. To lahko pomeni, da so se demografske razmere izboljšale, vendar je še vedno nižja kot v preteklih desetletjih. Slovenija ima bolj stabilen, postopoma upadajoč trend rodnosti. Na Cankovi pa so spremembe bolj nenadne in izrazite.

Umrlijivost ali mortaliteta nam podaja število umrlih na tisoč prebivalcev v enem letu (izražena je v ‰). Najbolj je odvisna od gospodarske in socialne razvitosti območja (boljša zdravstvena oskrba, kakovostnejša prehrana, način življenja). Stopnja umrljivosti je večja pri moških kot pa pri ženskah. Umrlijivost se v Sloveniji v obdobju 1998 do 2023 postopoma povečuje. Leta 1998 je število umrlih

¹⁶ <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2609/index1.html>, 7.12.2024.

okoli 19000 do leta 2023 pa se poveča na 22000. Obdobje okoli 2008 zaznamuje rahlo upadanje števila umrlih, vendar sledi dolgotrajen trend rasti, zlasti po letu 2013. Umrljivost na Cankovi je med 1998 - 2023 na začetku precej visoka, nato pa hitro pade. Do leta 2003 število umrlih pade pod 40 in se nato stabilizira na tej ravni z manjšimi nihanji. Leta 2023 je število umrlih še vedno okoli 30, kar kaže na stabilnost po začetnem velikem padcu.

V Sloveniji umrljivost kaže na stabilno in konstanto naraščanje kar je lahko posledica staranja prebivalstva. Na Cankovi je trend zelo različen, začetni padec je bil zelo izrazit, nato pa se je stanje stabiliziralo. Smrtnost se v obdobju 2005-2023 večinoma znižuje, vendar so tudi leta, ko se povečuje. Leta 2010 znaša 8,4 (znaten padec), leta 2021 pa 18,2. Leta 2023 znaša 9,1 (znatno zmanjšanje). Smrtnost je bila najvišja leta 2021, kar je mogoče povezati z globalno pandemijo COVID-19, ki je vplivala na višjo smrtnost. Po letu 2021 pa je smrtnost ponovno upadla.

Naravni prirastek je razlika med rodnošjo in umrljivostjo, in je visok, če je presežek rodnosti nad umrljivostjo velik in nizek, če je presežek majhen. Negativen naravni prirastek je takrat, kadar je rodnost manjša od umrljivosti.

Naravni prirast na 1.000 prebivalcev, ki izraža razmerje med naravnim prirastom v koledarskem letu in številom prebivalstva sredi istega leta, pomnoženo s 1.000. Naravni prirast je razlika med številom živorojenih otrok in številom umrlih.¹⁷

V obdobju od 2005 do 2023 je bil naravni prirastek večinoma negativen, kar pomeni, da je število smrti preseglo število živorojenih. Vendar je bila ta vrednost pozitivna le v letu 2023, kar pomeni, da je v tem letu rodnost presegla smrtnost. Leta 2005 je bil negativen naravni prirastek. Leta 2010 je viden upad negativnega prirastka. Leta 2012 ostaja negativen, leta 2015 je še vedno negativen, vendar je manjši upad. Leta 2018 se negativen prirastek povečuje. Leta 2021 je še vedno negativen prirastek. Naravni prirastek na 1.000 prebivalcev v občini je bil torej v letu 2022 negativen, znašal je $-5,7$ (v Sloveniji $-2,3$). Leta 2023 je pozitiven naravni prirastek, prvič po dolgoletnem negativnem trendu, kar pomeni, da je rodnost presegla smrtnost, to pa je dober znak za prihodnost prebivalstva, saj kaže na izboljšanje demografskih razmer.

Do leta 2021 je bila situacija z negativnim naravnim prirastkom zaskrbljujoča, saj je smrtnost presegla rodnost, kar je vodilo v upadanje števila prebivalstva. kar kaže na izboljšanje demografskih razmer, saj je rodnost presegla smrtnost. Ta pozitivni trend lahko pomeni, da se je gibanje števila prebivalstva stabiliziralo ali pa celo začelo rasti. Povečanje rodnosti v zadnjih letih lahko nakazuje pozitivne spremembe, kot so izboljšanje življenjskih pogojev, socialni ukrepi ali druge demografske politike, ki so spodbudile ljudi k večjemu številu otrok.

¹⁷ <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2609/index1.html>, 7.12.2024.

V Sloveniji je opazen stalen upad naravnega prirastka po letu 2008, medtem ko na Cankovi ni jasnega trenda, saj vrednosti nihajo. Naravni prirastek v Sloveniji je bolj stabilen in podvržen širšim demografskim trendom, medtem ko so na Cankovi spremembe manj predvidljive, saj gre za manjše podeželsko območje z manj prebivalci.

2.5.4. Selitveno gibanje prebivalstva

Prebivalstvo se seli iz različnih razlogov, najpogostejši so gospodarski, verski in politični. Glede na čas razlikujemo stalne, začasne in dnevne selitve. Selitve so lahko tudi prostovoljne ali prisilne. Če se iz vasi izseli veliko mladih je velika verjetnost da bo zaradi tega naravni prirastek negativen. Na število prebivalcev v Sloveniji so selitve precej vplivale, saj se je v zadnjih 100 letih z območja države izselilo približno pol milijona prebivalcev. Izrazitih selitvenih obdobj je bilo več. Najmočnejše izseljevanje je bilo v obdobju pred prvo svetovno vojno.

Priseljevanje (imigracija) je stalni ali začasni prehod posameznikov ali skupine ljudi v državo ali kraj, v katerem ne živijo celo življenje. Posledice prekomernega priseljevanja na eno mesto lahko povzroči na tistem območju velike težave npr. prenaseljenost, lakota, revščino in še veliko več.

Emigranti so ljudje, ki so se izselili v tujino, zlasti iz političnih vzrokov. Razliko med številom priseljenih in izseljenih na nekem območju imenujemo migracijski saldo.¹⁸

Migracijski saldo predstavlja število tistih, ki so se iz občine odselili in je bilo nižje od števila tistih, ki so se vanjo priselili. Selitveni prirast na 1.000 prebivalcev v občini je bil leta 2022 torej pozitiven, znašal je 19,9. Seštevek naravnega in selitvenega prirasta na 1.000 prebivalcev v občini je bil pozitiven, znašal je 14,2 (v Sloveniji 4,6).¹⁹

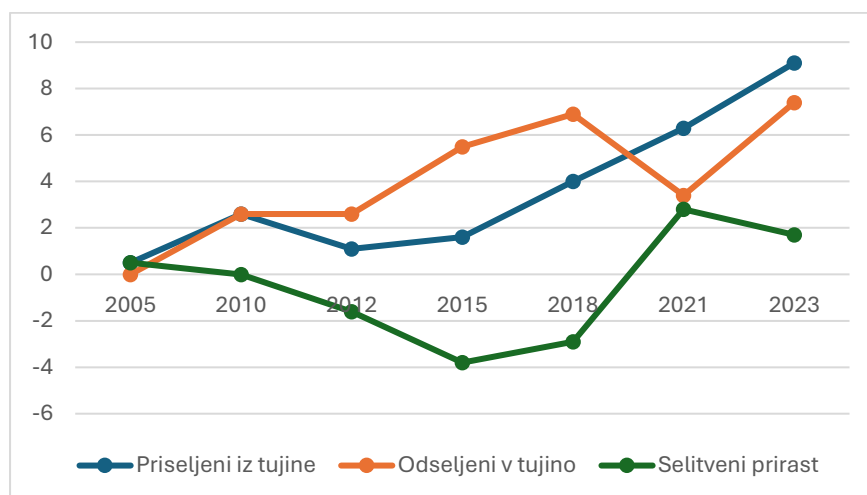
Selitveni prirast s tujino na 1.000 prebivalcev izraža razmerje med selitvenim prirastom s tujino v koledarskem letu in številom prebivalstva sredi istega leta, pomnoženo s 1.000. Selitveni prirast s tujino je razlika med številom priseljenih iz tujine in številom odseljenih v tujino.²⁰

¹⁸ <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2609/index2.html>, 7.12.2024.

¹⁹ <https://www.stat.si/obcine/sl/Municip/Index/15>, 10.12.2024.

²⁰ <https://gis.stat.si/>, 5.12.2024.

Grafikon 4: Selitveno gibanje na območju občine Cankova v obdobju 2005 - 2023

(Vir: <https://gis.stat.si/>,2025)

Iz grafikona vidimo, da je na primer v letu 2023 v občino Cankova prišlo 9,1 prebivalcev iz tujine, medtem ko se je 7,4 prebivalcev odselilo. Selitveni prirastek je pozitiven (1,7), kar pomeni, da je občina Cankova zabeležila več priseljenih kot odseljenih prebivalcev. To nakazuje, da je območje bolj privlačno za priseljevanje kot za odseljevanje. Tudi v letu 2021 je bil selitveni prirastek pozitiven (2,8). Število priseljenih prebivalcev je bilo precej višje kot število odseljenih, kar kaže na migracijski pritisk v korist priseljevanja. V letu 2018 pa je bil selitveni prirastek negativen (-2,9). To pomeni, da je občina Cankova v tem letu imela več odseljenih kot priseljenih prebivalcev, kar kaže na izseljevanje, ki je bilo večje od priseljevanja. Leta 2015 je bil selitveni prirastek še bolj negativen (-3,8). Občina Cankova je v tem obdobju imela precej več odseljenih kot priseljenih, kar kaže na večje izseljevanje in manjše priseljevanje. V letu 2012 je bil prav tako negativen selitveni prirastek (-1,6). To pomeni, da je izseljevanje preseglo priseljevanje, čeprav v manjšem obsegu kot v letih 2015 in 2018. Leta 2010 je bil selitveni prirastek uravnotežen (0), kar pomeni, da je bilo število priseljenih enako številu odseljenih prebivalcev. Občina Cankova v tem letu ni doživela pomembnih sprememb v migracijskem saldu.

V zadnjih letih (2021, 2023) je občina Cankova zabeležila pozitiven selitveni prirastek, kar pomeni, da se je število priseljenih oseb povečalo in preseglo število odseljenih. To kaže na pozitiven trend, kjer občina postaja bolj privlačna za priseljevanje, morda zaradi boljših življenjskih pogojev, novih priložnosti ali drugih dejavnikov.

V preteklih letih (2015–2018) pa je občina doživela negativen selitveni prirastek, kar pomeni večje izseljevanje. To je lahko posledica različnih dejavnikov, kot so iskanje zaposlitvenih priložnosti v večjih mestih ali drugih območjih ter druge ekonomske in socialne spremembe.

Trenutni pozitivni trend selitvenega prirastka (2023) nakazuje, da se občina Cankova morda spopada z izzivi, povezanimi z izseljevanjem, vendar so trenutno priseljenci v večjem številu, kar je dober znak za demografski razvoj občine.

2.5.5. Sestave prebivalstva

Sestave prebivalstva vključujejo različne demografske skupine, ki jih analiziramo, da bolje razumemo strukturo prebivalstva v določeni regiji ali državi. Te sestave omogočajo celovito demografsko sliko nekega območja, ki je ključna za oblikovanje politik in razvojne strategije lokalnih skupnosti. Ločimo: starostno, spolno, narodno, izobrazbeno, zaposlitveno in versko sestavo prebivalstva. V nalogi bomo opisali vse sestave razen narodne in verske, ki pa za razumevanje demografskih trendov nista ključni.

2.5.5.1. Starostna in spolna sestava prebivalstva

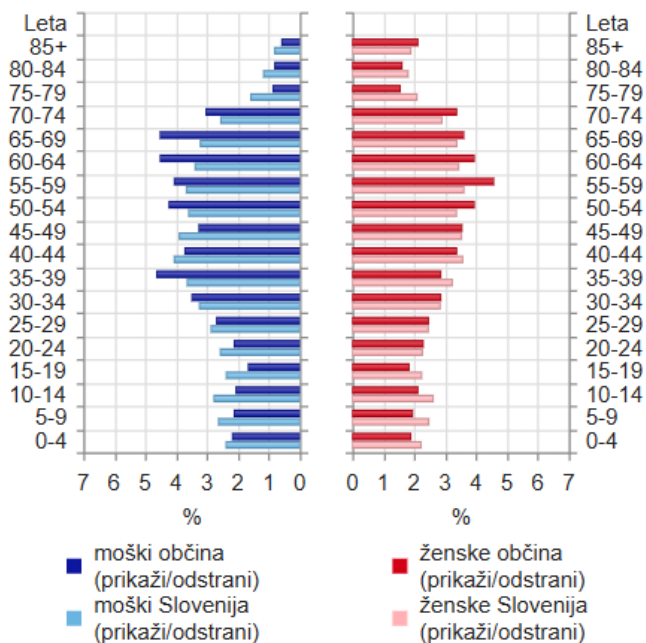
Za prikaz spolne in starostne sestave prebivalstva in razmerja med starostnimi skupinami uporabljamo starostno piramido.

Prebivalstvo po starosti delimo v tri starostne skupine: mlado (od 0 do 15 let), zrelo (od 15 do 64 let), staro (nad 65 let). Iz oblike starostne piramide lahko razberemo, katera je prevladujoča starostna skupina prebivalstva (mlado, zrelo ali staro) in kakšen bo trend razvoja prebivalstva. Ločimo tri osnovne oblike starostnih piramid: oblika trikotnika-značilna je prevlada mladega prebivalstva, oblika koša-značilna je prevlada zrelega prebivalstva, pri čemer je mladih več kot starih, oblika žare-značilna je prevlada zrelega prebivalstva, pri čemer je starih več kot mladih. Povprečna starost prebivalcev Slovenije je 44 let, v občini Cankova je bila leta 2022 nekoliko višja.

Slovenija ima danes, podobno kot večina držav razvitega sveta, star demografski režim z nizkima rodnostjo in smrtnostjo. Zato je po starostni sestavi prebivalcev Slovenija v nezavidljivem položaju, saj se delež prebivalcev, mlajših od 15 let, še vedno zmanjšuje (nizka rodnost), povečuje pa delež prebivalcev starejših od 65 let. Prebivalstvo Slovenije se stara, zaradi česar lahko v prihodnje pričakujemo vedno slabše razmerje med aktivnimi in vzdrževanimi prebivalci, višje izdatke za pokojnine ter zdravstveno in socialno varstvo. Država se zoper te trende bori predvsem z dvigovanjem upokojitvene starosti in podaljševanjem delovne dobe, potrebne za upokojitev.

Slika 5 prikazuje starostno piramido za občino Cankova v primerjavi s Slovenijo v letu 2022. Prebivalstvo občine Cankova se stara hitreje od slovenskega povprečja. To je razvidno iz podatka o povprečni starosti prebivalcev, ki je v naši občini v letu 2022 45,8 let, v Sloveniji pa 43,9 let.

Da je proces staranja v občini še hitrejši, pa lahko razberemo tudi iz primerjave starostnih piramid za občino Cankova in za Slovenijo v letu 2022, ki jo prikazuje slika 5. Mladega prebivalstva je bistveno manj tako pri moških kot pri ženskah v primerjavi s slovenskim stanjem. Zrelega prebivalstva je več v občini, kot pa ga je v slovenskem povprečju. Zelo dobro je vidno staranje prebivalstva, predvsem pri ženskah nad 85 let, ki jih je skoraj enkrat toliko kot moških.

Slika 5: Prebivalstvena piramida za leto 2022

(Vir: <https://www.stat.si/obcine/sl/Municip/Index/15,12.1.2025>)

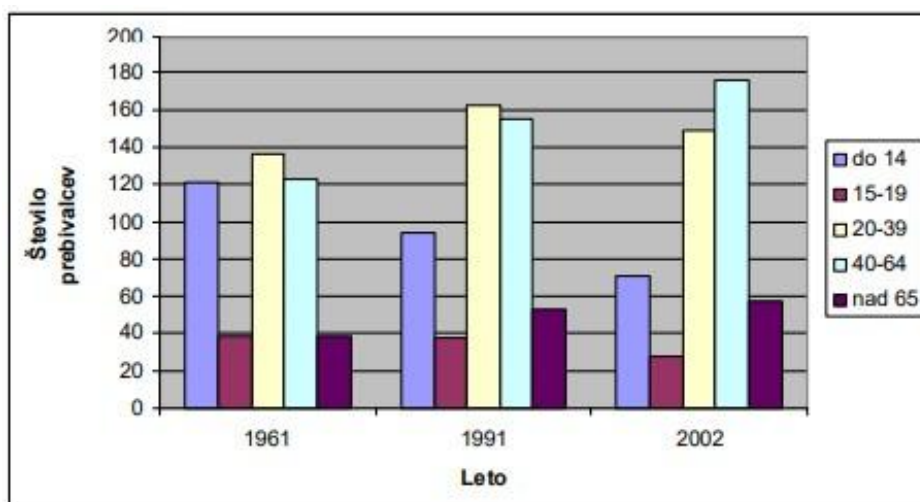
Indeks staranja je razmerje med prebivalci, starimi 65 ali več let, in prebivalci, mlajšimi od 15 let. Vrednost za Slovenijo je bila leta 2024 147,8. Za občino Cankova pa 181, in se je v primerjavi s prejšnjimi leti povečal. Indeks staranja za Slovenijo (2024) znaša 147,8, kar pomeni, da na 100 mladih oseb (mlajših od 15 let) prebiva 147,8 starejših oseb (starejših od 64 let). To nakazuje, da ima Slovenija razmeroma starajoče se prebivalstvo, saj je število starejših prebivalcev precej višje od števila mladih. Indeks staranja za občino Cankova (2024) pa je 181, kar pomeni, da na 100 mladih prebivalcev v tej občini prebiva 181 starejših. To kaže na še večje staranje prebivalstva v občini Cankova v primerjavi s Slovenijo.²¹

Povečanje indeksa staranja v občini Cankova kaže na demografsko staranje prebivalstva, kjer se povečuje delež starejših ljudi v primerjavi z mlajšimi. To je lahko posledica nizke rodnosti, večje umrljivosti mladih ali manjšega priseljevanja mladih ljudi. Zaradi tega občina Cankova potrebuje

²¹ <https://gis.stat.si/#,10.1.2025>

ustrezne ukrepe za podporo starejšim, pa tudi strategije za spodbujanje rodnosti in privabljanje mlajših generacij, da se prepreči nadaljnje povečanje tega indeksa in zagotovi uravnotežen razvoj.

Slika 9 o gibanju števila prebivalcev po starostnih skupinah v naselju Cankova ni nič kaj vzpodbudna, saj se stolpci, ki prikazujejo mlajše starostne skupine (do 14, 15–19), od leta 1961 do 2002 znižujejo, medtem ko se stolpec, ki prikazuje starejše prebivalstvo (nad 65), z leti viša. Iz tega izhaja, da se prebivalstvo Cankove stara že vse od 1960 dalje, kar pa je trend sodobnega sveta.

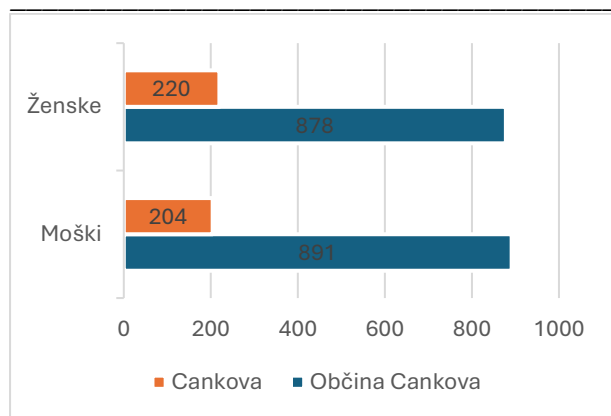
Slika 9: Prebivalstvo po starostnih skupinah v naselju Cankova leta 1961, 1991 in 2002.

(Vir: Popis prebivalstva 1961, 1991 in 2002)

Zadnji statistični podatki o gibanju števila prebivalcev v Sloveniji so optimistični, saj prikazujejo rast. Če upoštevamo še to, da je v obravnavanem naselju kar nekaj mladih parov, ki načrtujejo družine, potem lahko tudi za Cankovo kmalu pričakujemo ponovno rast demografske krivulje.

Prebivalstvo po spolu delimo na moške in ženske. V spolni sestavi prebivalcev Slovenije je razmerje med spoloma približno enako (skupno je približno 1% več žensk), čeprav se povprečno rodi nekaj več dečkov kot deklic. Do uravnoteženja števila prihaja zaradi povprečno krajše življenjske dobe moških, ki je posledica bolj tvegane načina življenja.

Iz grafikona 5 je razvidno, da je občini Cankova leta 2024 število moških (891) nekoliko višje od števila žensk (878), kar kaže na razmerje, ki je precej uravnoteženo. V nasprotju s tem pa je v naselju Cankova nekoliko več žensk (220) kot moških (204), kar lahko nakazuje na demografske spremembe, kot so migracije ali razlike v starostnih skupinah. Tudi iz razgovorov z domačini smo izvedeli, da je na Cankovi kar nekaj hiš, kjer živijo starejše ženske same. Kar potrjuje tudi splošen trend staranja prebivalstva, kjer se podaljšuje življenjska doba predvsem pri ženskah. Spremembe v razmerju med spoloma kažejo na specifične demografske trende, ki bi lahko vplivali na socialno strukturo in potrebo po drugačnih storitvah v občini v prihodnosti.

Grafikon 5: Spolna sestava prebivalstva v občini Cankova leta 2024

(Vir: SURS, 2025)

Statistični urad Republike Slovenije je pripravil napovedi ali projekcije demografskih kazalcev za obdobje 2015 do 2080. Projekcije kažejo, da bo do leta 2030 število prebivalcev Slovenije še rahlo naraščalo, potem pa bo začelo upadati, tako da nas po statističnih napovedih leta 2070 ne bo več niti dva milijona. Delež mladega prebivalstva bo upadal do leta 2040, nato se bo ustalil na okoli 15%. Delež starega prebivalstva pa bo hitro naraščal in leta 2050 presegel 30 %.²²

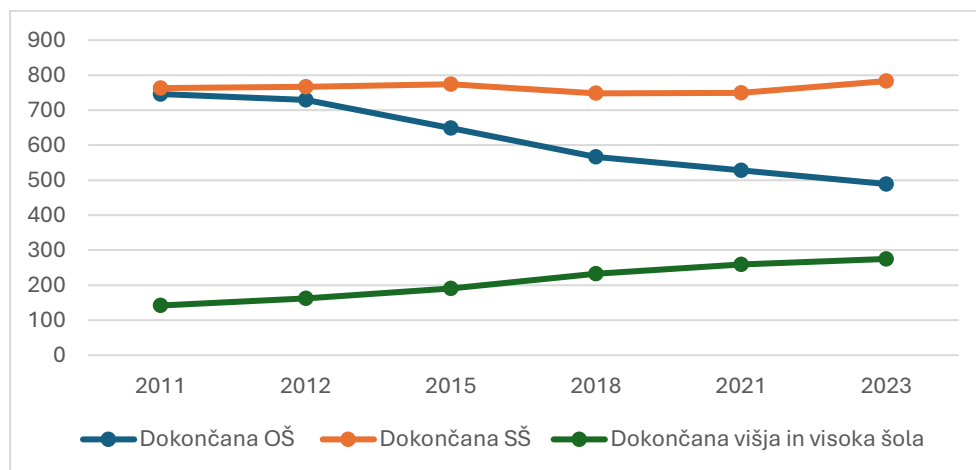
2.5.5.2. Izobrazbena sestava prebivalstva

Izobrazbena sestava prebivalstva nam pove, kakšna je dosežena stopnja izobrazbe prebivalstva države v starostni skupini nad 15 let. V primerjavi z gospodarsko razvitimi državami je izobrazbena sestava prebivalstva v Sloveniji razmeroma nizka. Se pa izboljšuje, saj se delež prebivalcev, ki se izobražujejo povečuje. Delež prebivalcev z osnovnošolsko izobrazbo ali manj se znižuje. Med prebivalci, starimi 15 ali več let, je imelo leta 2020 največ osnovnošolsko izobrazbo 22,7 % prebivalcev. V primerjavi z letom 2019 se je ta delež zmanjšal za 0,3 odstotne točke, v primerjavi z letom 2015 pa za 3,3 odstotne točke. Več kot polovica odraslih prebivalcev Slovenije je imelo srednješolsko izobrazbo (52,8 %). Struktura znotraj srednje izobrazbe se izboljšuje, saj je imelo 22,7 % nižjo ali srednjo poklicno izobrazbo, 30,2 % pa srednjo strokovno ali srednjo splošno izobrazbo. Razlika med spoloma pri srednješolsko izobraženih je velika, saj ima zaključeno srednješolsko izobrazbo več moških (61 %) kot žensk (45 %). Višjo ali visokošolsko izobrazbo je imelo 24,5 % prebivalcev, starih 15 let in več. Delež prebivalcev s terciarno izobrazbo se je v primerjavi z letom 2019 povečal za 0,3 odstotne točke, v primerjavi z letom 2015 pa za 3,2 odstotni točki. Zaključeno višješolsko in visokošolsko izobrazbo je imelo več žensk (28,6 %) kot moških (20,4 %).

²² https://zbirke.zotks.si/resources/Srebrno_OS_Geografija_ali_geologija_584746.pdf, 10.1.2025.

V grafikonu 6 je prikazano število prebivalcev, starih 15 ali več let, z dokončano osnovnošolsko izobrazbo ali manj (brez izobrazbe, nepopolna osnovna šola), z dokončano srednješolsko izobrazbo, z dokončano višjo ali visokošolsko izobrazbo.

Grafikon 6: Izobrazbena sestava prebivalstva v občini Cankova v obdobju 2011 - 2023

(Vir: <https://gis.stat.si/>, 10.2.2025)

V občini Cankova je število prebivalcev, ki so dokončali osnovno šolo, v obdobju od 2011 do 2023 upadalo. Leta 2011 je bilo takih ljudi 746, leta 2023 pa le še 489. Ta upad je lahko posledica večjega števila mlajših prebivalcev, ki se izobražujejo na višji ravni, ali izseljevanja mlajših generacij, ki se odločijo za življenje v mestih ali tujini. Prav tako to lahko kaže na staranje prebivalstva, saj imajo starejše generacije pogosto nižjo stopnjo izobrazbe. Število ljudi z dokončano srednjo šolo je stabilno. Leta 2011 je bilo 763 ljudi s srednjo šolo, leta 2023 pa 783. To nakazuje, da se število prebivalcev s srednjo šolo ni bistveno spreminjalo. Srednješolska izobrazba je v občini očitno še vedno zelo dostopna in široko razširjena, vendar ni prišlo do večjega napredka v smeri višje izobrazbe. V zadnjih letih pa občina doživlja povečanje števila oseb z višjo in visoko izobrazbo. Leta 2011 je bilo 142 ljudi z višjo in visoko šolo, leta 2023 pa 275. To pomeni, da se število ljudi z višjo in visoko izobrazbo skoraj podvojilo, kar kaže na trend rasti izobrazbene ravni v občini. To je pozitiven znak, saj lahko nakazuje večjo usposobljenost in usmerjenost prebivalcev v kvalificirana delovna mesta ter potencialno spodbudo za lokalni gospodarski razvoj.²³

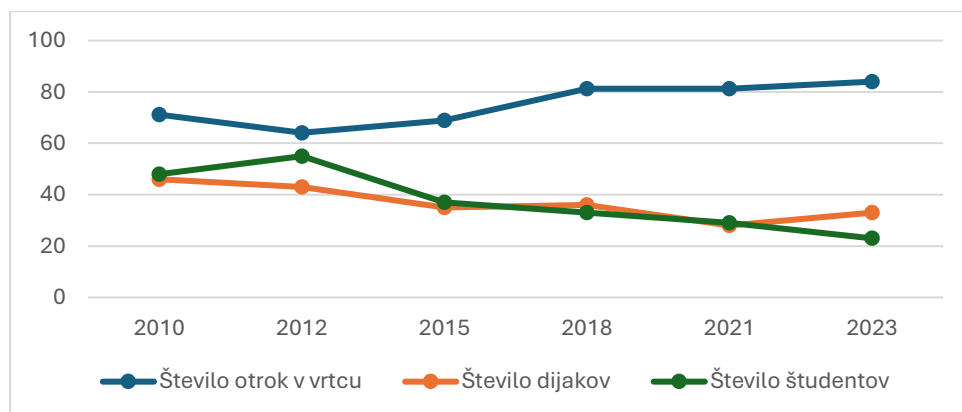
V občini je leta 2022 deloval 1 vrtec, obiskovalo pa ga je 62 otrok. Od vseh otrok v občini, ki so bili stari od 1–5 let, jih je bilo 82 % vključenih v vrtec, kar je enako kot v vseh vrtcih v Sloveniji skupaj (82 %). V tamkajšnji osnovni šoli se je v šolskem letu 2022/2023 izobraževalo približno 130 učencev. Različne srednje šole je obiskovalo okoli 40 dijakov. Med 1.000 prebivalci v občini je bilo 29

²³ <https://gis.stat.si/>, 16.1.2025.

študentov in 6 diplomantov; v celotni Sloveniji je bilo na 1.000 prebivalcev povprečno 38 študentov in 8 diplomantov.²⁴

Grafikon 7 prikazuje število otrok v vrtcu, ki se je v obdobju od 2010 do 2023 povečalo z 71,2 v letu 2010 na 84 v letu 2023. To kaže na rahlo povečanje števila predšolskih otrok v občini. To lahko pomeni, da je občina privlačna za mlade družine, ki se odločajo za življenje v tej regiji, kar je lahko znak pozitivnih demografskih premikov. Število dijakov je upadlo iz 46 v letu 2010 na 33 v letu 2023. To kaže na upad števila mladih, ki se odločajo za srednješolsko izobraževanje. Upad je verjetno posledica splošnega demografskega upada. Število študentov je prav tako upadlo z 48 v letu 2010 na 23 v letu 2023, kar je skoraj 50 % upad študentov v tem obdobju. To kaže na selitev mladih iz občine Cankova v večja mesta zaradi iskanja izobraževalnih priložnosti oziroma za zmanjšano število mladih.²⁵

Grafikon 7: Število otrok, dijakov in študentov na območju občine Cankova v obdobju 2010 - 2023

(Vir: <https://gis.stat.si/>, 2025)

2.5.5.3. Zaposlitvena sestava prebivalstva

Zaposlitvena sestava prebivalstva prikaže zaposlenost prebivalstva po posameznih gospodarskih sektorjih. Prebivalstvo po zaposlitvi delimo na aktivno in vzdrževano prebivalstvo. Med aktivno prištevamo vse zaposlene, ki za svoje delo prejema plačilo (tudi samostojne podjetnike in samozaposlene), med vzdrževane pa upokojence, otroke, zaradi invalidnosti ali bolezni za delo nezmožne osebe in vse odrasle osebe brez lastnih prihodkov.

Podatki iz tabele 2 potrjujejo, da je stopnja delovno aktivnega prebivalstva v Cankovi nižja od slovenskega povprečja. V občini Cankova stopnja delovno aktivnega prebivalstva ni pokazala istega pozitivnega trenda kot v Sloveniji. Čeprav je stopnja v Cankovi rahlo narasla iz 49,8 % v letu 2003 na 53,4 % v letu 2023, je še vedno precej nižja kot na nacionalni ravni. To lahko predstavlja izziv za

²⁴ <https://www.stat.si/obcine/sl/Municip/Index/15.1.2025>.

²⁵ <https://gis.stat.si/> 16.1.2025.

lokalni razvoj. To pomeni, da ljudje v tej občini ne najdejo dovolj zaposlitvenih priložnosti. To bi lahko vodilo v odseljevanje mladih in delovno aktivnih posameznikov, ki iščejo boljše priložnosti v večjih mestih.

Tabela 2: Delovno aktivno prebivalstvo v Sloveniji in na Cankovi v obdobju 2003 - 2023

	2003	2008	2013	2018	2023
Slovenija	55,4	61,9	56,5	64,5	69,3
Cankova	49,8	51,9	45,3	47,0	53,4

(Vir: SURS, 2025)

Odstotni delež delovno aktivnih prebivalcev (brez kmetov), ki ne delajo v regiji oziroma občini prebivališča in se na delo vozijo v drugo regijo oziroma občino je leta 2010 znašal 72,2, ter se je do leta 2023 povečal na 76,6. To pomeni, da je 72,2 % delovno aktivnih prebivalcev iz občine Cankova (brez kmetov) delalo izven svoje občine oziroma regije. Leta 2023 pa je ta delež narasel na 76,6 %, kar pomeni, da se je še več delovno aktivnih prebivalcev začelo voziti v druga območja za delo. Povečanje deleža delovno aktivnih prebivalcev, ki se vozijo v druge regije ali občine, kaže na pomanjkanje zaposlitvenih priložnosti v Cankovi in v širši okolici. To lahko vpliva na gospodarski razvoj občine, saj zmanjšana lokalna aktivnost pomeni manjši pritek kapitala in manjše možnosti za lokalne investicije. Hkrati pa to lahko predstavlja tudi demografski izziv, saj se mladi in delovno aktivni posamezniki selijo v mesta, kar vodi v upad prebivalstva.²⁶

Za gospodarstvo države je pomembno predvsem razmerje med aktivnimi in vzdrževanimi prebivalci. V Sloveniji je to razmerje slabo, saj je zdaj že več vzdrževanih kot aktivnih. Aktivni prebivalci so lahko zaposleni v enem od štirih sektorjev gospodarstva. To so primarni sektor: kmetijstvo, ribištvo, gozdarstvo, sekundarni sektor: industrija, rudarstvo, gradbeništvo, terciarni sektor: storitve (trgovina, turizem, promet), kvartarni sektor: državna uprava, šolstvo, zdravstvo in drugo. V Sloveniji je največ prebivalcev zaposlenih v terciarnem sektorju (približno 45 %), sledita mu sekundarni (približno 30 %) in kvartarni sektor (približno 20 %), najmanj zaposlenih pa je v primarnem sektorju (preostanek oz. okoli 5 %). V zadnjem času je tudi v Sloveniji velik problem zaposlovanje mlade in visoko izobražene delovne sile, saj ni dovolj delovnih mest, kjer bi se lahko uveljavili. Zaradi tega se mladi vse pogosteje odločajo za selitev v gospodarsko bolj razvite države.

Med osebami v starosti 15 let–64 let (tj. med delovno sposobnim prebivalstvom) je bilo leta 2022 približno 52 % zaposlenih ali samozaposlenih oseb (tj. delovno aktivnih), to je manj od slovenskega povprečja (69 %). Povprečna mesečna plača na osebo, zaposleno pri pravnih osebah, je bila v tej občini v bruto znesku za približno 14 % nižja od letnega povprečja mesečnih plač v Sloveniji, v neto znesku

²⁶ <https://gis.stat.si/> 18.1.2025.

pa za približno 12 % nižja. Med 1.000 prebivalci občine jih je 630 imelo osebni avtomobil. Ta je bil star povprečno 11 let.²⁷

2.6. Gospodarstvo občine Cankova

Pomurje pestijo razvojni problemi, saj je v primerjavi z drugimi regijami v vseh kazalnikih pod slovenskim povprečjem. Odročna lega neugodno vpliva na gospodarski položaj regije in življenjske pogoje prebivalcev. Regija povečuje zaostanek za najbolj razvitimi regijami in je po kazalcih razvitosti, ogroženosti in razvojnih možnosti, izraženih z indeksom razvojne ogroženosti, umeščena na zadnje mesto med dvanajstimi slovenskimi regijami.²⁸

Na tem območju JZ Goriškega ni bilo industrializacije, zato se je razvijalo poljedelstvo in živinoreja, v višje ležečih predelih pa vinogradništvo. V Avstriji so se z razvojem obrtništva in industrije širile življenjske potrebe, kar je sprožilo razvoj trgovine s sadjem in živino. Zemljiški gospodje so želeli Cankovo še bolj razviti, zato so ji hoteli dodeliti ime deželski trg. Do tega ni prišlo, zato je Cankova ostala vas. Obšla je ni niti reformacija, spopadala pa se je z umikom Turkov ter v tem času postala lokalno središče. Po letu 1845 je bilo celotno Prekmurje precej zaprto obmejno območje, kar je zaviralo kulturni in gospodarski razvoj Cankove. Vas je bila v ožjem strogo nadzorovanem obmejnem območju. Leta 1919 občina Cankova postane del Jugoslavije, ki potem sledi socialističnemu gospodarskemu modelu.

Tu je bilo kmetijstvo vselej samooskrbno in polikulturno. Majhne kmetije so se preživljale z množico poljskih kultur, ki so jih pridelovali na njivah (ajda, proso, pšenica, rž, ječmen, koruza, krompir itd.). Na tem območju je značilna velika razdrobljenost kmetijskih posesti. Povprečna velikost kmetijskega gospodarstva ne dosega 5 ha. Poleg neugodnih razmer in malih kmetij predstavlja problem tudi ostarela delovna sila. Veliko mladih se izobražuje in išče delo drugod v Sloveniji ali celo v tujini. Tako na kmetijah ostanejo starejši ljudje, saj velik del nosilcev kmetij presega 65 let starosti in večina med njimi nima izobrazbe v kmetijski stroki.²⁹

Nekoč je za občino Cankovo veljalo da je bilo veliko samooskrbnega kmetijstva, kljub slabim naravnim razmeram (gričevnati del, poplavni travniki ob Kučnici). Danes se zaposlitvena struktura bistveno spreminja, vedno manj je kmečkega prebivalstva, saj se vse več ljudi zaposluje v neagrarnih dejavnostih. Povečuje se tudi delež prebivalstva zaposlenega v dejavnostih povezanih s turizmom. V

²⁷ <https://www.stat.si/obcine/sl/Municip/Index/15> 18.1.2025.

²⁸ <https://ra-sinergija.si/regionalni-razvoj/pomurska-regija/> 19.1.2025.

²⁹ http://etnoinfolab.org/Dok/12051_CigojKuzma_Diploma.pdf 22.1.2025.

občini Cankovi je tudi veliko brezposelnosti. Značilne so tudi storitvene obrti (Niros na Cankovi, tesarstvo Geder, Šinko Skakovci).

Skupno število kmetijskih gospodarstev je bilo leta 2010 228, leta 2020 pa le še 175 v celi občini. Delež kmetijskih gospodarstev, ki redijo živino je leta 2010 bil 82,0, leta 2020 pa 56,0, vrednost za celo Slovenijo je znašala 67,8.³⁰

Leta 2010 je bilo na območju občine Cankova 109 podjetij, leta 2012 118 podjetij, leta 2015 136 podjetij, leta 2018 141 podjetij, leta 2021 129 podjetij in leta 2023 136 podjetij. Od leta 2010 do 2018 je število podjetij v občini Cankova rastlo, kar kaže na gospodarsko širitev in razvoj podjetniške dejavnosti. V obdobju 2018-2021 je prišlo do manjšega upada števila podjetij, kar lahko povežemo z negotovostjo v gospodarstvu ali drugimi negativnimi vplivi. Od leta 2021 do 2023 je število podjetij spet naraslo, kar pomeni, da je občina Cankova doživela oživitev podjetništva in stabilizacijo. Celoten trend kaže, da je občina Cankova v zadnjih dveh desetletjih doživela nekaj gospodarskih vzponov in padcev, vendar je trenutno v fazi stabilizacije in rasti podjetniškega sektorja.

Glede na stopnjo delovnih migrantov se občina Cankova sooča z izzivom nizke stopnje gospodarske aktivnosti in odvisnosti od zunanjih regij za zaposlenost. Če veliko ljudi zapusti občino za delo, to pomeni, da lokalno gospodarstvo morda ne ustvarja dovolj dodane vrednosti, kar lahko vpliva na občinske prihodke in dolgoročni razvoj.

Med podjetji izstopa Niros kovinarstvo (slika 6), ki s svojimi izdelki različnih kovinskih ograj in stopnišč slovi širom Pomurja, pa tudi v Avstriji.

Slika 6: Podjetje Niros na Cankovi
(Foto: M. Hajdinjak, 2021)

³⁰ <https://gis.stat.si/# 22.1.2025>.

2.6.1. Povezava demografskih kazalnikov z lokalnim gospodarskim razvojem

Pomurje je pokrajina, ki svojim prebivalcem in obiskovalcem s trajnostnim razvojem zagotavlja sonaravno bivanje z okoljem, visoko kakovost življenja in celosten razvoj lastnih potencialov.³¹

Poznamo tri tipe demografskih obočij. Območja zgoščanja prebivalstva so tam, kjer prevladuje priseljevanje. Po navadi se priseljujejo mlajši prebivalci v rodni dobi, kar v teh delih sveta še dodatno poveča rast števila prebivalcev. Praviloma so to gospodarsko visoko razvita mestna območja z veliko delovnimi mesti, stanovanji in možnostmi izobraževanja. Območja praznjenja prebivalstva ali depopulacije so tista, od koder se prebivalci odseljujejo. Zaradi odseljevanja mladega prebivalstva se močno zmanjša naravni prirastek (lahko je tudi negativen) in ta območja postanejo demografsko ogrožena. Območja stagnacije prebivalstva so tista, kjer se število prebivalcev bistveno ne spreminja. To pomeni, da je naravni prirastek bolj ali manj nespremenjen. Goričko velja za depopulacijsko območje Slovenije.

Če primerjamo demografske kazalnike občine Cankova leta 2023 s kazalniki za celotno Slovenijo, ugotovimo:

- a) Občina Cankova je redkeje poseljena (57 preb./km²) od slovenskega povprečja (95,75 preb./km²) pa tudi redkeje poseljena v primerjavi s Pomurjem (87 preb./km²).
- b) Naravni prirastek prebivalstva je v občini Cankova nižji kot v Sloveniji, v letu 2023 je bil zabeležen pozitiven naravni prirastek, medtem pa je za regijo Pomurje značilen negativen naravni prirastek.
- c) Povprečna starost prebivalstva v občini Cankova je bila 45,8 in je za 1,9 let večja kot v Sloveniji.
- d) Selitveni prirast je v zadnjem obdobju pozitiven, kar pomeni, da se več ljudi v občino priseli kot pa izseli, kar je zelo spodbudno. Za Slovenijo velja, da je selitveni prirast rahlo pozitiven.
- e) Največje odstopanje je pri indeksu staranja, s katerim primerjamo število starejših nad 65. letom s številom otrok do 14. leta. Indeks staranja v občini Cankova je 180,3, v Sloveniji pa 141. Indeks staranja je občutno večji za ženske.

Demografski kazalniki imajo pomembno vlogo pri oblikovanju in spodbujanju lokalnega gospodarskega razvoja, saj vplivajo na številne vidike, ki so ključni za ekonomski napredek in trajnost. Povezava demografskih kazalnikov z lokalnim gospodarskim razvojem je ključnega pomena, saj demografske spremembe neposredno vplivajo na različne vidike lokalnega gospodarstva. Demografski kazalniki, kot so starostna sestava, stopnja rodnosti, selitve, delovna aktivnost in gostota prebivalstva, imajo močan vpliv na dostopnost delovne sile, povpraševanje po storitvah, infrastrukturo in dolgoročne razvojne možnosti občine ali regije.

³¹ <https://ra-sinergija.si/regionalni-razvoj/pomurska-regija/> 22.1.2025.

V intervjuju nama je občinska svetnica pojasnila še nekaj značilnosti demografskega razvoja v občini. »Če občina ali regija doživlja staranje prebivalstva, kot je to značilno za občino Cankova, to pomeni manj delovne sile in večji pritisk na socialne storitve, zdravstvo in pokojninski sistem. Po podatkih iz leta 2021 je kar 270 prebivalcev starejših od 70 let (kar znaša že več kot 25 % prebivalcev občine). To lahko zmanjša produktivnost lokalnega gospodarstva in poveča stroške za občinske proračune (domovi za ostarele). Zato občina predvideva ureditev obstoječe stavbe nekdanjega vrtca v dnevno varstveni center za starejše prebivalce. Nizka stopnja rodnosti pomeni manj mladih ljudi, kar lahko dolgoročno vodi do pomanjkanja prihodnje delovne sile. Selitve (notranje ali mednarodne) močno vplivajo na lokalni gospodarski razvoj. Če se mladi, izobraženi ljudje selijo v mestna območja ali v tujino - Avstrijo, občina izgubi delovno silo, kar vpliva na inovativnost, podjetništvo in rast občine. Če pa se v območje priselijo mladi ljudje ali strokovnjaki (npr. zaradi delovnih mest na podeželju), lahko prinesejo nove ideje, podjetja in spodbudo lokalnemu gospodarstvu. In to je tisto, kar občina Cankova potrebuje. Na Cankovi nimamo zazidalnih parcel. Zato je potrebno uradno uvesti poseben postopek. Občina je načrtovala gradnjo dveh stanovanjskih blokov, ki bi bila v bližini šole v središču kraja. Tako bi pridobili čez dvajset novih stanovanj. Vendar pa do realizacije tega načrta ni prišlo. Druga varianta predvideva gradnjo stanovanjske soseske vrstnih hiš (velikost 90 m²) v severozahodnem delu naselja. Oba načrta omogočata možnost priseljevanja, vendar pa hkrati pomenita poseg na že tako skromna kmetijska zemljišča, kar odpira vprašanje ravnotežja med potrebami po novih stanovanjih in ohranjanjem kmetijskih površin v podeželskem okolju in ohranjanju kulturne krajine. Po drugi strani pa je veliko hiš na Cankovi praznih (po podatkih iz leta 2021 kar 120 hiš v celi občini), zato bi bilo smiselno najprej urediti lastništva ter zapolniti že obstoječe zgradbe s priseljenimi. Veliko ljudi je tudi doma, ki nikogar nimajo in so potrebni pomoči (spravilo drv, košnja). V praksi pa se pogosto dogaja, da so najemnine v starejših hišah previsoke, kar ljudi pogosto spodbuja, da se preselijo drugam. Za nakup hiš na Cankovi je interesentov vse več, še posebej po izgradnji vrtca, vendar pa so problem dragi stroški najemnin.³²

Visoka stopnja brezposelnosti povečuje socialne in ekonomske izzive na lokalnem nivoju, saj pomanjkanje zaposlenosti vodi v povečanje revščine, večje obremenitve socialnih služb in zmanjšanje gospodarske aktivnosti. Nizka gostota naseljenosti lahko pomeni, da se gospodarstvo spopada z izzivi, kot so visoki stroški infrastrukture na posameznem prebivalca (npr. gradnja cest, oskrba z vodo, elektriko), hkrati pa lahko pomeni tudi manjše povpraševanje po storitvah, trgovinah ali podjetjih, kar upočasni gospodarsko rast.

---

³² Intervju z občinsko svetnico, M.H., februar 2025.

Demografski kazalniki (na primer starostne skupine, število otrok, število družin) določajo tudi potrošniške navade in povpraševanje po različnih vrstah izdelkov in storitev. Na primer, večje število mladih družin pomeni večjo potrebo po otroških izdelkih, stanovanjih, izobraževalnih storitvah. Višja raven izobrazbe prebivalstva pogosto pomeni višjo produktivnost, večjo verjetnost za podjetniške pobude in inovacije, ter večjo povezanost z globalnimi trgi. Regije z visoko izobraženimi prebivalci bodo lažje razvijale napredne tehnologije in industrije, kar bo spodbudilo rast in konkurenčnost na globalnem trgu.

Demografski kazalniki imajo torej pomemben vpliv na gospodarski razvoj lokalnih skupnosti. Oblikujejo potencial delovne sile, povpraševanje po storitvah in potrebščinah, možnosti za podjetništvo ter dostop do virov in infrastrukture. Za uspešen gospodarski razvoj je nujno, da lokalne oblasti spremljajo demografske spremembe in prilagajajo razvojne strategije potrebam svojih prebivalcev. Ena od večjih nalog občine v bližnji prihodnosti predstavlja dograditev osnovne infrastrukture-vodovodnega omrežja in kanalizacijskega sistema na območju celotne občine.³³

---

³³ https://www.cankova.si/sl/page.asp?id_informacija=525&id_language=1&id_meta_type=23 -27.1.2025.

2.7. Analiza prednosti podeželskega življenja in strategije za ohranjanje in privabljanje prebivalstva

Za ohranjanje in privabljanje prebivalstva na podeželje, zlasti za podporo mladim in spodbujanje trajnostnega razvoja, so lahko uporabne različne strategije. Poiskali sva prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti za ohranjanje življenja na podeželju občine Cankova, ki jih navajava v tabelarnem prikazu.

Tabela 3: SWOT analiza življenja na podeželju

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - čist zrak - večja zasebnost - majhna gostota prometa - nov vrtec - poznanost ljudi - narava in lepote narave - mirno okolje - ljudje pomagajo drug drugemu - tesnejši medsebojni odnosi - čista pitna voda - manj stresa - bolj primerno/zdravo okolje za otroke in hišne ljubljence - nižji življenjski stroški - nižje cene hiš - možnost kmetovanja in lastne samooskrbe - možnost za razvoj dopolnilnih dejavnosti - večja uporaba obnovljivih virov - sodelovanje pri upravljanju lokalnih zadev 	<ul style="list-style-type: none"> - omejen dostop do storitvenih dejavnosti in do naprednih storitev - slaba dostopnost do javnih prevozov in ustanov - slabe ceste - po večini brez pločnikov - pomanjkanje učiteljev in delavce v šoli - omejene možnosti za izobraževanje - slaba internetna povezava - omejen možnosti za zaposlitve, predvsem za visoko izobražene - pomanjkanje kulturnih in socialnih ter zabavnih prireditev - pomanjkanje turističnih doživetij - pomanjkanje prostorov za druženje mladih - ni dovolj mladega prebivalstva
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - povezanost z naravo - ohranjanje dediščine - naravna kulturna dediščina je dobro ohranjena - možnosti gradnje novih hiš - gradnja nove telovadnice - možnost za regeneracijo in sprostitev - nove prireditve za več povezanosti med prebivalci - povečanje privlačnosti za turiste-zeleni turizem - razvoj novih podjetij – ekološke kmetije, lokalna obrt - ekološki kmetijski produkti (bučno olje, med, domače meso in mesni izdelki, moka, ipd.) - novi infrastrukturni projekti (optično omrežje, ceste) - subvencije za mlade na podeželju (EU) 	<ul style="list-style-type: none"> - omejen dostop do nujne pomoči - prevladuje staro prebivalstvo - nizka rodnost zaradi odseljevanja mladih - naravne nevarnosti (suše, poplave, toča) - neobdelana kulturna krajina in zato možnost povečanja populacije divjih živali - pomanjkanje finančnih sredstev za razvoj podeželja - neenakovredna obravnava podeželskega prebivalstva v primerjavi z mestnim (izločanje skupin) - dolgotrajni postopki za razvoj

(Vir: lastna raziskava, 2025)

SWOT analiza izpostavlja številne prednosti podeželskega življenja, vendar tudi pomembne izzive, ki jih bomo morali obvladati: pomanjkanje infrastrukture, odseljevanje mladih in omejene zaposlitvene možnosti. Na drugi strani pa se ponujajo številne priložnosti za spodbujanje trajnostnega razvoja,

podjetništva in zelenega turizma. Pomembno pa bo, da bodo odgovorni znali oblikovati ciljno usmerjene ukrepe, ki bodo premagali te izzive. Na primer trenutna izgradnja športne dvorane na Cankovi je že tako ciljno usmerjen projekt v reševanje demografske problematike. Ena od večjih nalog občine v bližnji prihodnosti predstavlja dograditev osnovne infrastrukture-vodovodnega omrežja in kanalizacijskega sistema na območju celotne občine.³⁴

---

³⁴ https://www.cankova.si/sl/page.asp?id_informacija=525&id_language=1&id_meta_type=23 27.1.2025.

3. RAZISKOVALNI DEL

3.1. Anketni vprašalnik

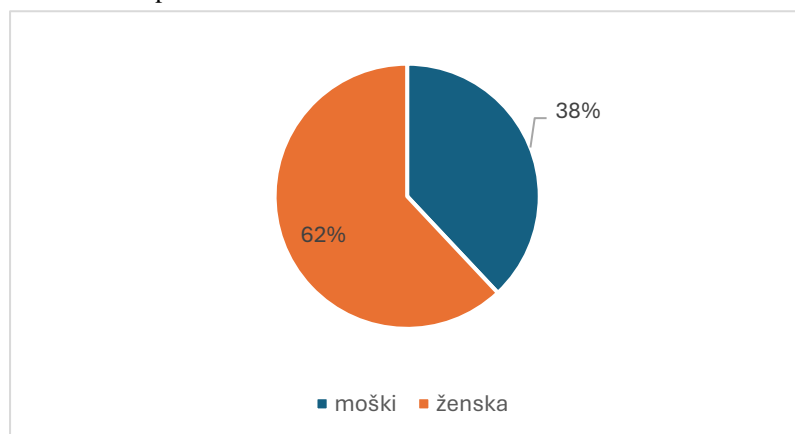
Potem ko sva proučili literaturo, analizirali statistične podatke, izvedli intervjuje v občini Cankova, sva se odločili, da izvedeva še anketo. Vprašalnik pokriva ključne demografske, socialne in ekonomske vidike, ter omogoča, da se bolje razumejo mnenja, potrebe in izkušnje prebivalcev. S pomočjo orodja Ika ankete sva med občani izvedli spletno anketo. Povezavo nanjo sva poslali znancem, sorodnikom in prijateljem. Rešilo jo je 112 anketirancev, kar je lep vzorec, na podlagi katerega lahko zapišemo več ugotovitve o demografski podobi naše občine in zadovoljstvu občanov z življenjem v občini. Vsi anketiranci niso odgovorili na vsa vprašanja, vendar menimo, da so rezultati vseeno reprezentativni. V nadaljevanju predstavljamo rezultate ankete. Nad grafom je zapisano vprašanje, pod njim pa analiza. Anketa je bila objavljena v času od 10.2.2025-20.2.2025. Prva štiri vprašanja anketnega vprašalnika so se nanašala na demografske podatke o anketirancih.

1. Spol anketirancev

Tabela 4: Spol anketirancev

Spol anketirancev	Število anketirancev	Odstotek anketirancev
Moški	43	38 %
Ženski	69	62 %
SKUPAJ	112	100 %

Grafikon 8: Spol anketirancev

(Vir: lastna anketa, 2025)

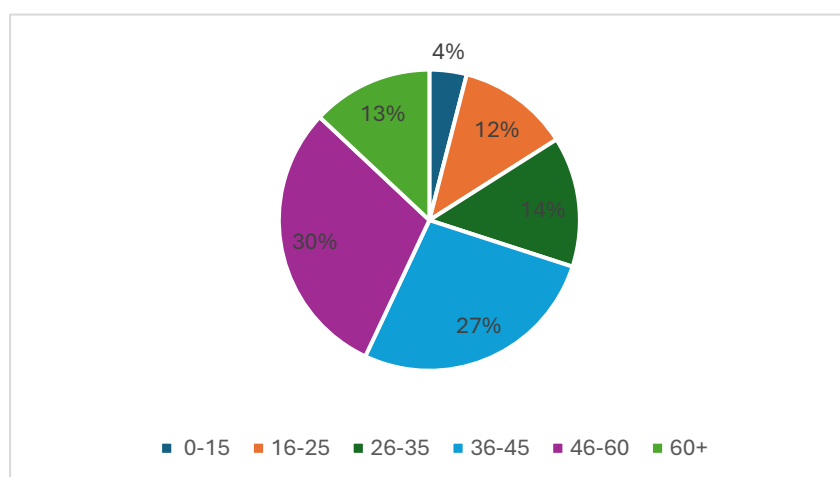
Največ anketiranih je bilo ženskega spola (62 %), 38 % anketiranih je bilo moških.

2. Starost anketirancev

Tabela 5: Starost anketirancev

Starostne skupine	Število anketirancev	Odstotek
1 (0-15 let)	4	4 %
2 (16-25 let)	13	12 %
3 (26-35 let)	16	14 %
4 (36-45 let)	30	27 %
5 (46-60 let)	34	30 %
6 (60+)	15	13 %
SKUPAJ	112	100 %

Grafikon 9: Starost anketirancev

(Vir: lastna anketa, 2025)

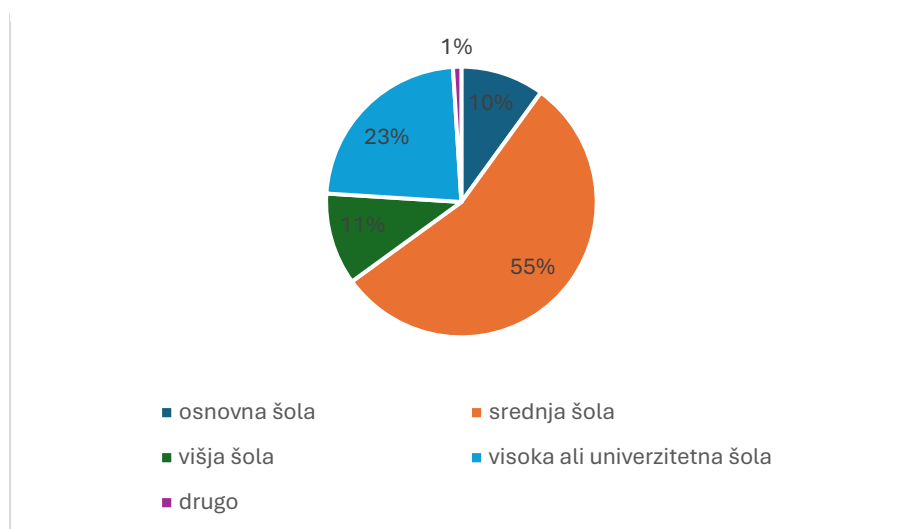
Med anketiranimi je prevladovala starostna skupina 46-60 let, nato starostna skupina 36-45 let. Najmanj pa bilo anketiranih starih do 15 let (4 %).

3. Izobrazba anketirancev

Tabela 6: Izobrazba anketirancev

Dokončana izobrazba anketirancev	Število anketirancev	Odstotek
1 (osnovna šola)	11	10 %
2 (srednja šola)	60	55 %
3 (višja šola)	12	11 %
4 (visoka ali univerzitetna šola)	25	23 %
5 (drugo)	1	1 %
SKUPAJ	109	100 %

Grafikon 10: Dokončana izobrazba anketirancev

(Vir: lastna anketa, 2025)

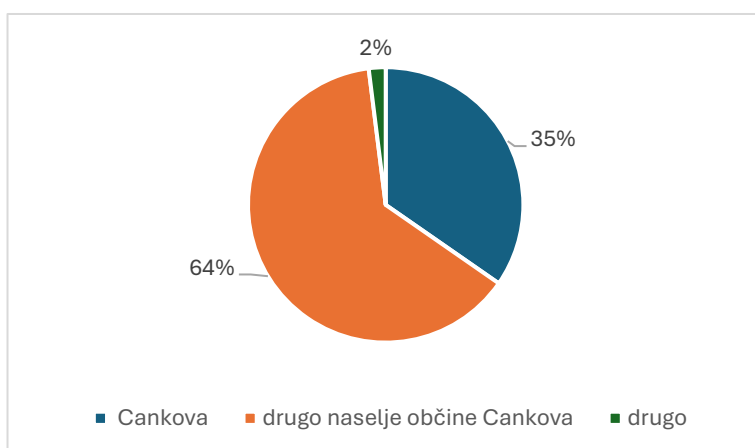
Med anketiranimi je prevladoval delež tistih, ki so končali srednjo šolo in sicer je znašal 55 %, končano visoko ali univerzitetno izobrazbo pa je imelo 23 % anketiranih.

4. Bivališče anketirancev

Tabela 7: Bivališče anketirancev

Bivališče anketirancev	Število anketirancev	Odstotek
Cankova	38	35 %
Drugo naselje občine Cankova	70	64 %
Drugo	2	2 %
SKUPAJ	110	100 %

Grafikon 11: Bivališče anketirancev

(Vir: lastna anketa, 2025)

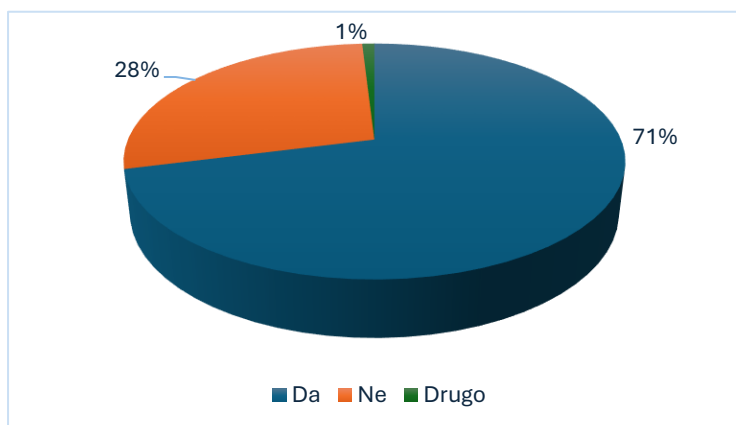
Anketo je reševalo 35 % anketirancev s Cankove, ter 64 % anketirancev iz drugih naselij občine Cankova.

5. vprašanje: Ali prebivate v občini Cankova že od rojstva?

Tabela 8: Bivanje v občini Cankova

DA	NE	Drugo	Skupaj
78	31	1	110
71%	28 %	1 %	100 %

Grafikon 12: Bivanje v občini Cankova že od rojstva

(Vir: lastna anketa, 2025)

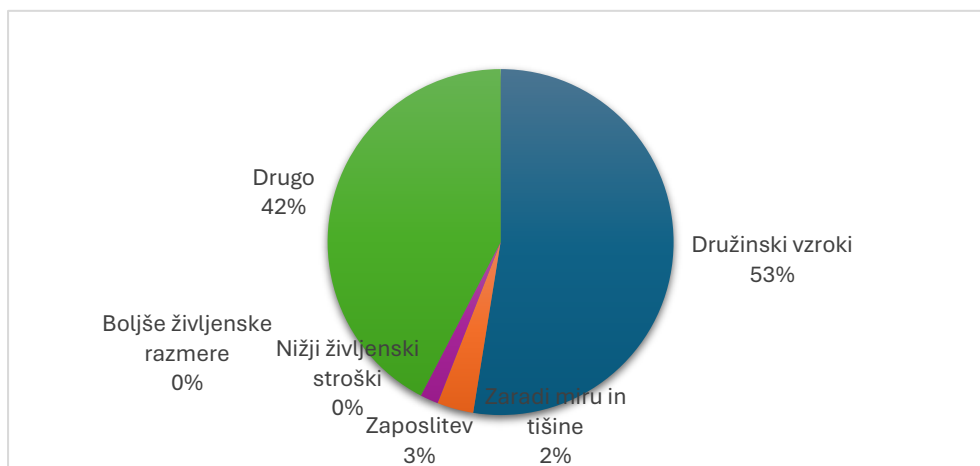
Večina anketirancev (71 %) živi v občini Cankova že od rojstva, le 28 % se jih je priselilo.

6. vprašanje: Če ste se v preteklosti priselili na Cankovo, kaj je bil glavni vzrok za priselitev?

Tabela 9: Glavni vzrok za priselitev na Cankovo

Družinski vzroki	31	53 %
Zaposlitev	2	3 %
Nižji življenjski stroški	0	0 %
Boljše življenjske razmere	0	0 %
Zaradi miru in tišine	1	2 %
Drugo	25	42 %
Skupaj	59	100 %

Grafikon 13: Glavni vzrok za priselitev na Cankovo

(Vir: lastna anketa, 2025)

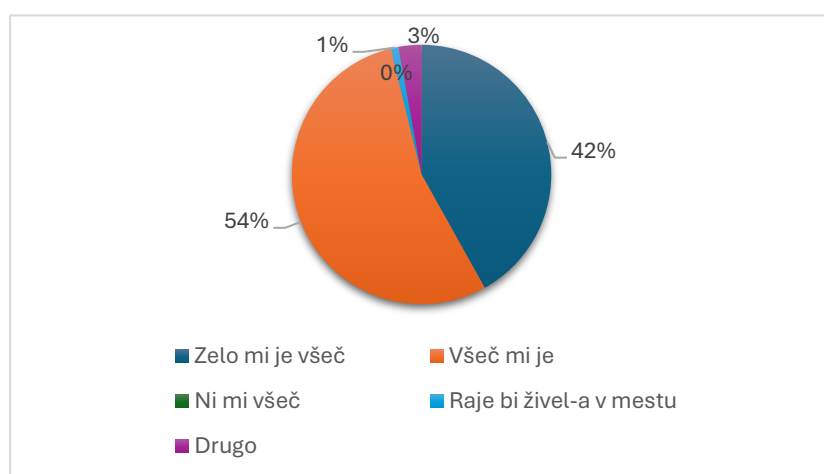
Polovica anketirancev (53 %) se je v občino priselila zaradi družinskih vzrokov, 42 % pa se jih je priselilo zaradi drugih razlogov, le 3 % pa zaradi zaposlitve. V enem primeru so se preselili starši preseljenega zato so se potem tudi oni (bližina družine).

7. vprašanje: Občina Cankova je podeželska občina. Kako vam je všeč bivanje na območju občine?

Tabela 10: Zadovoljstvo z bivanjem na območju občine Cankova

Zelo mi je všeč	Všeč mi je	Ni mi všeč	Raje bi živel-a v mestu	Drugo	Skupaj
45	58	0	1	3	107
42 %	54 %	0 %	1 %	3 %	100 %

Grafikon 14: Zadovoljstvo z bivanjem na območju občine Cankova

(Vir: lastna anketa, 2025)

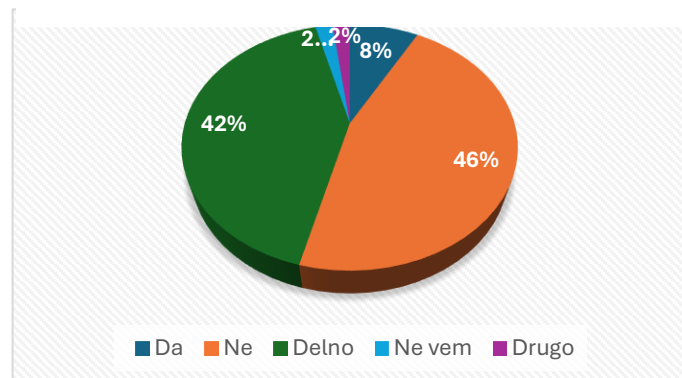
Večini anketirancem (54 %) je všeč bivanje v občini, 42 % pa je celo zelo všeč. Eno od mnenj je bilo, da je anketiranka zadovoljna, ker imamo v kraju vse, kar je potrebno za normalno bivanje posameznika.

8. vprašanje: Ali menite, da občina nudi dovolj priložnosti za mlade ljudi (zaposlitve, izobraževanje, prosti čas)?

Tabela 11: Priložnosti za mlade

DA	NE	Delno	Ne vem	Drugo	Skupaj
8	49	45	2	2	106
8 %	46 %	42 %	2 %	2 %	100 %

Grafikon 15: Priložnosti za mlade

(Vir: lastna anketa, 2025)

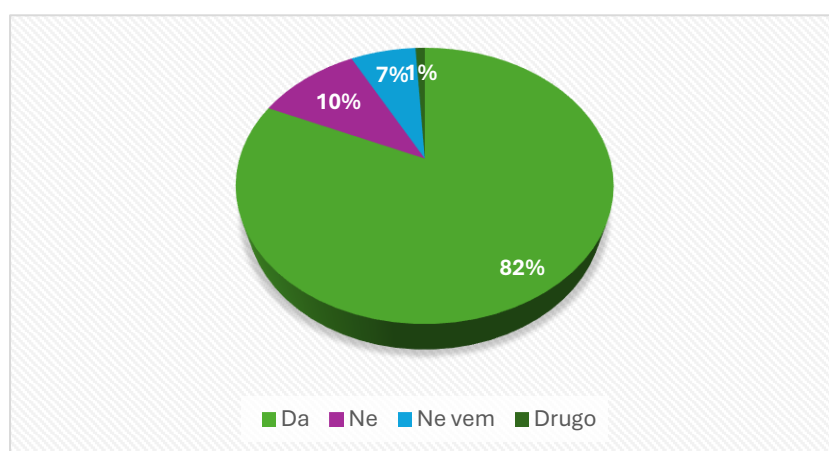
Občina po mnenju večine anketirancev (46 %) ne nudi dovolj priložnosti za mlade, kar 42 % jih je mnenja da le delno nudi dovolj priložnosti ter 8 % jih meni, da nudi dovolj priložnosti. Podatki nas niso presenetili, saj smo glede na javno mnenje med prebivalci to tudi pričakovali.

9. vprašanje: Ali menite da so nove pridobitve (vrtec, telovadnica) priložnost oziroma spodbuda za priseljevanje ljudi na območje občine Cankova?

Tabela 12: Nove pridobitve in njihov vpliv na priseljevanje

DA	NE	Ne vem	Drugo	Skupaj
87	11	7	1	106
82 %	10 %	7 %	1 %	100 %

Grafikon 16: Nove pridobitve in njihov vpliv na priseljevanje

(Vir: lastna anketa, 2025)

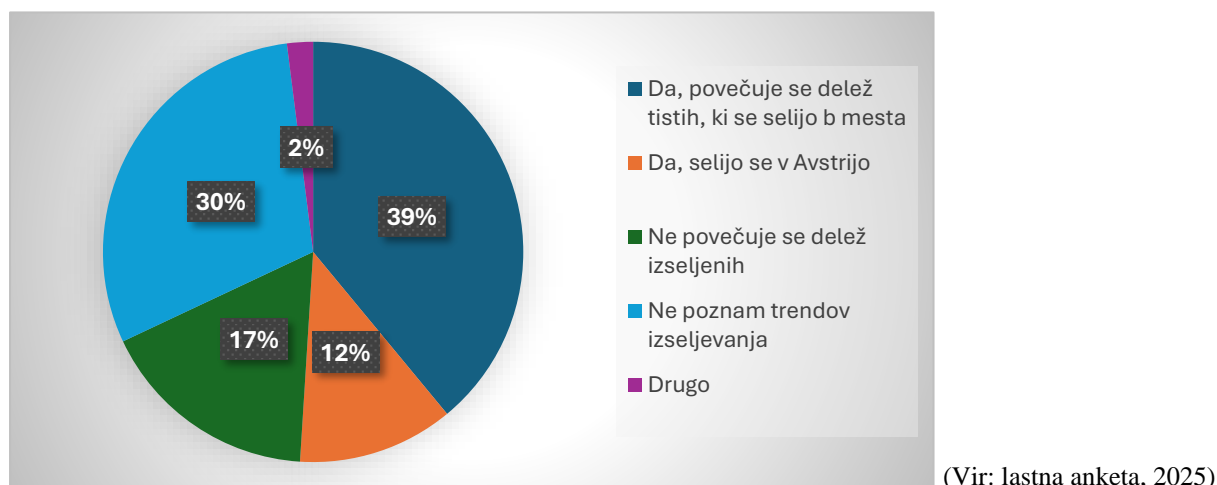
Občina Cankova je v zadnjem štiriletnem obdobju pridobila dva velika gradbena dosežka, novi vrtec ter novo športno dvorano, ki je še v izgradnji. Večina anketiranih (82 %) se je strinjalo da so lahko te pridobitve spodbuda za priseljevanje mladih na Cankovo. 10 % ljudi pa je menilo da to ne bo vplivalo.

10. vprašanje: Ali menite, da se povečuje število ljudi, ki se iz občine selijo v večja mesta ali v Avstrijo? Izberite trditev, z katero se strinjate v največji meri.

Tabela 13: Trend izseljevanja iz občine

Da, povečuje se delež tistih, ki se selijo v mesta.	41	39 %
Da, povečuje se delež tistih, ki se selijo v Avstrijo.	13	12 %
Ne povečuje se delež izseljenih.	18	17 %
Ne poznam trendov izseljevanja.	31	30 %
Drugo	2	2 %
Skupaj	105	100 %

Grafikon 17: Trend izseljevanja iz občine

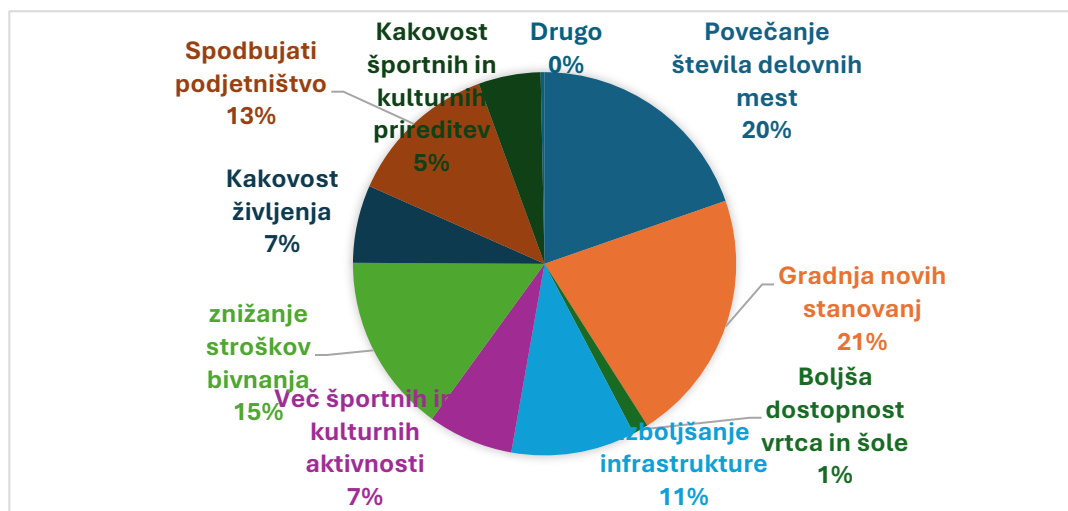
Pri tem vprašanju nas je zanimalo mnenje o emigracijah na območju občine. Večina anketiranih (39 %) jih je menilo, da se povečuje delež tistih, ki se selijo mesta, 30 % anketirancev ne pozna trendov izseljevanja, 17 % meni, da se ne povečuje delež izseljenih in le 12 % jih je mnenja, da se povečuje delež tistih, ki se selijo v Avstrijo. Eden od anketirancev je zapisal, da ne pozna števil in da statistike ni, meni pa, da je delež priseljenih in izseljenih približno enak, kajti prednosti mest in Avstrije tudi niso samo pozitivne, vse je odvisno od želja posameznika.

11. vprašanje: Kaj bi lahko občina storila, da bi povečala privlačnost za mlade ljudi in bi jih več pritegnila k selitvi na območje občine? Izberite do 3 odgovore.

Tabela 14: Ukrepi občine za mlade

VRSTA UKREPA	Število glasov	Odstotek
Povečanje števila delovnih mest	62	60 %
Gradnja novih stanovanj oziroma hiš	68	65 %
Boljša dostopnost vrta in šole	4	4 %
Izboljšanje infrastrukture in prevoza	33	32 %
Več možnosti za športne in kulturne aktivnosti	23	22 %
Znižanje stroškov bivanja (stanovanjski stroški)	48	46 %
Kakovost življenja (narava in mirno okolje)	21	20 %
Spodbujati podjetništvo in start up podjetja	41	39 %
Povečati število in kakovost športnih in kulturnih prireditev	17	16 %
Drugo (prosimo, navedite)	1	1 %

Grafikon 18: Ukrepi občine za mlade

(Vir: lastna anketa, 2025)

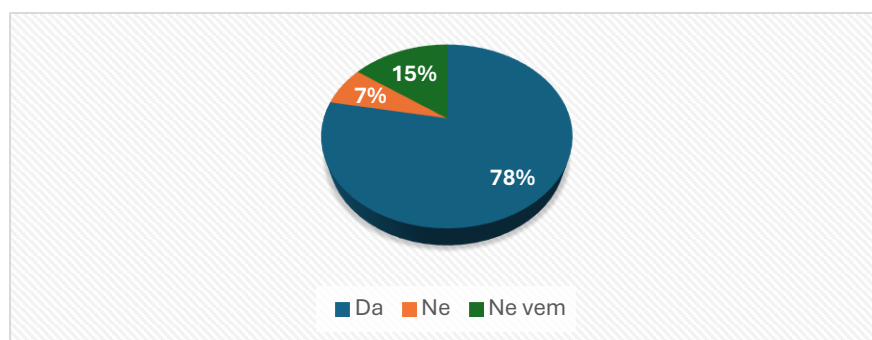
Anketirani so imeli več možnosti odgovorov zato vsi podatki skupaj presegajo 100 %. V grafu so pa zaokroženi na 100%. Največ anketirancev (21 %) je menilo, da bo gradnja novih stanovanj in hiš pritegnila k več selitvam mladih v občino, 20 % anketirancev je bilo mnenja, da bi pritegnilo tudi povečanje števila delovnih mest in 15 % jih meni, da bi dobro vplivalo znižanje stroškov bivanja.

12. vprašanje: Ali menite, da se občina srečuje s težavami zaradi premajhnega števila mladih, ki ostajajo v občini po končanem šolanju?

Tabela 15: Težave zaradi premajhnega števila mladih, ki ostanejo v občini

DA	NE	Ne vem	Skupaj
82	7	16	103
78 %	7 %	15 %	100 %

Grafikon 19: Težave v občini zaradi premajhnega števila mladih, ki ostanejo v občini

(Vir: lastna anketa, 2025)

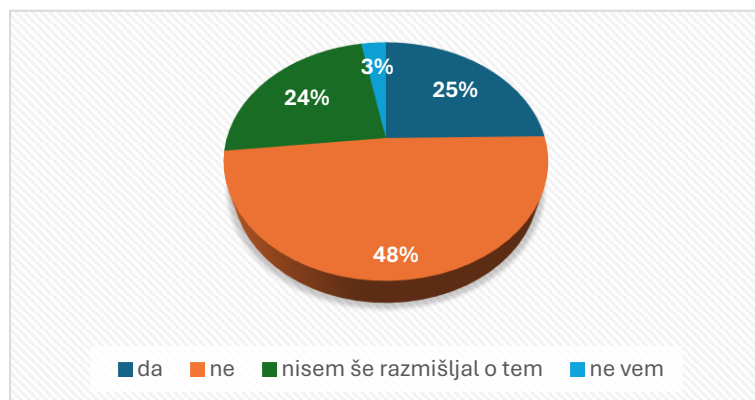
V kolikor se mlado izobraženo prebivalstvo iz krajev izseljuje, to predstavlja problem v občinah. Večina anketiranih, kar 78 %, jih meni, da je tako tudi v občini Cankova. 15 % se ni znalo opredeliti in le 7 % je mnenja, da to ne predstavlja problema.

13. vprašanje: Ali bi vi razmislili o selitvi iz občine Cankova v prihodnosti?

Tabela 16: Selitev iz občine v prihodnosti

Da	Ne	Nisem še razmišljal o tem	Ne vem	Skupaj
25	49	24	3	101
25 %	49 %	24 %	3 %	100 %

Grafikon 20: Selitev iz občine v prihodnosti

(Vir: lastna anketa, 2025)

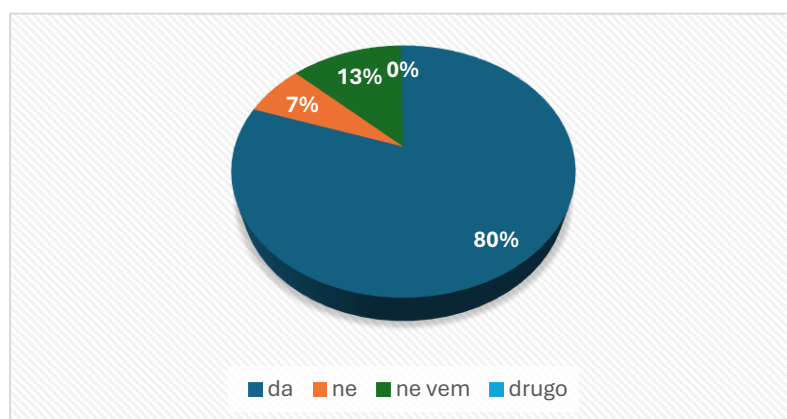
O selitvi iz občine Cankova v prihodnosti je razmišljalo 25 % anketiranih, 48 % pa o tem ne razmišlja, 24 % pa še sploh ni razmišljalo o tej možnosti, 3 % pa jih še ne ve.

14. vprašanje: Prebivalstvo Cankove se stara. Ali menite, da bi bilo treba povečati število storitev in programov za starejše prebivalce?

Tabela 17: Storitve in programi za starejše prebivalce

Da	Ne	Ne vem	Drugo	Skupaj
84	7	13	0	104
81 %	7 %	13 %	0 %	100 %

Grafikon 21: Storitve in programi za starejše prebivalce

(Vir: lastna anketa, 2025)

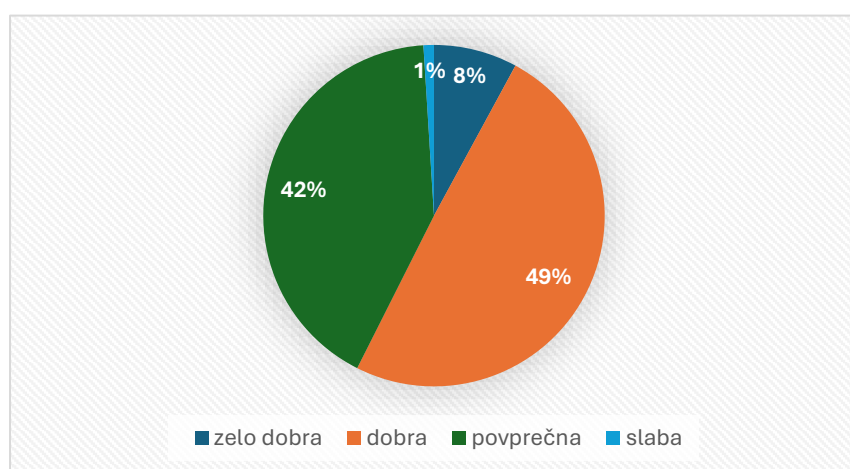
Pri tem vprašanju je kar tri četrtine vprašanih bilo enotnih, saj jih je kar 80 % bilo mnenja, da bo v občini potrebno povečati število storitev in programov tudi za starejše prebivalce, 13 % se jih ni znalo opredeliti in le 7 % jih je bilo mnenja da to ne bo potrebno.

15. vprašanje: Kako bi ocenili kakovost življenja v občini glede na starostno strukturo prebivalstva?

Tabela 18: Kakovost življenja v občini glede na starostno strukturo prebivalstva

Zelo dobra	Dobra	Povprečna	Slaba	Skupaj
8	52	44	1	105
8 %	50 %	42 %	1 %	100 %

Grafikon 22: Kakovost življenja v občini glede na starostno strukturo prebivalstva

(Vir: lastna anketa, 2025)

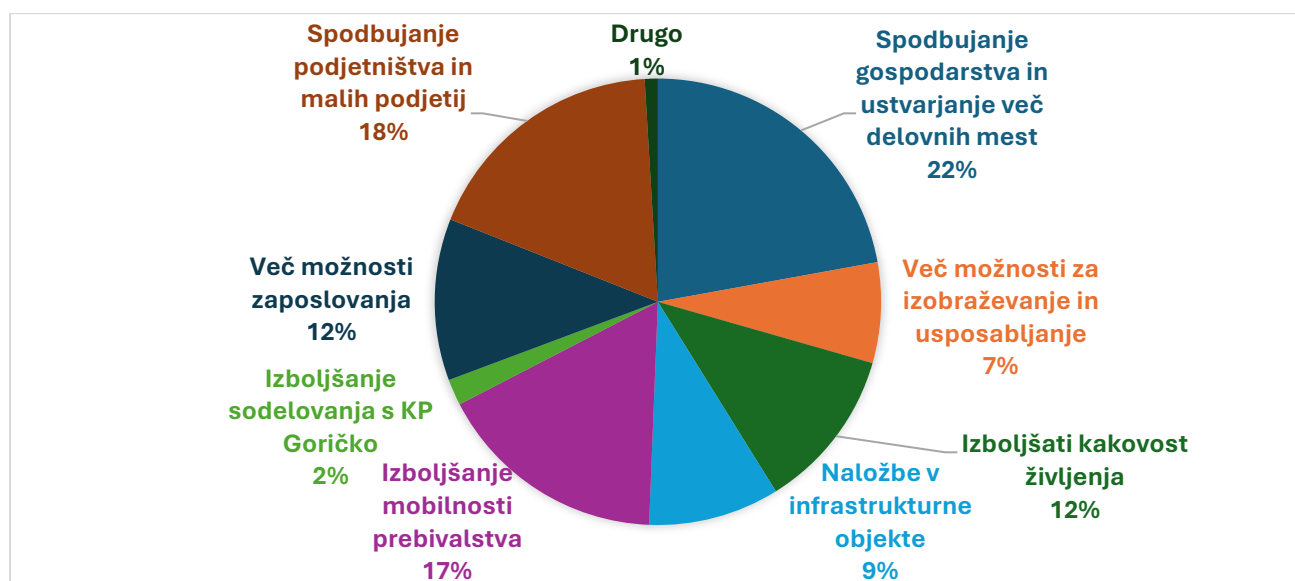
Po mnenju večine anketirancev (50 %) je kakovost življenja v občini glede na starostno strukturo prebivalstva dobra, kar 42 % pa jih je mnenja da je povprečna. Le 8 % prebivalcev meni, da je kakovost življenja zelo dobra, kar nas je presenetilo.

16. Kaj bi občina lahko storila, da bi preprečila odseljevanje prebivalstva in bi dolgoročno zagotovila stabilnost in rast?

Tabela 19: Ukrepi občine za preprečitev odseljevanja za stabilnost in rast

UKREPI OBČINE	Število glasov	Odstotek
Spodbujati gospodarstva in ustvarjanje več delovnih mest	71	70 %
Povečati možnosti za izobraževanje in usposabljanja	23	23 %
Izboljšati kakovost življenja (infrastruktura, zdravstvo, izobraževanje)	37	37 %
Naložbe v infrastrukturne objekte (ceste, šole)	30	30 %
Izboljšanje mobilnosti prebivalstva (javni prevozi, boljše ceste, pločniki, kolesarske steze, internet)	54	53 %
Izboljšati sodelovanje s KP Goričko	6	6 %
Povečanje možnosti zaposlovanja	37	37 %
Spodbujanje podjetništva in malih podjetij	58	57 %
Drugo	3	3 %
Skupaj	101	-

Grafikon 23: Ukrepi občine za preprečitev odseljevanja za stabilnost in rast

(Vir: lastna anketa, 2025)

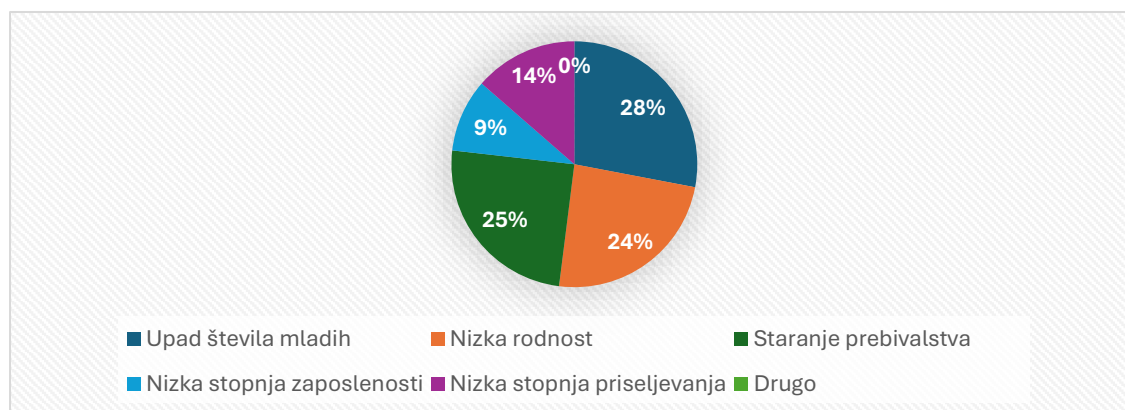
Anketirani so imeli več možnosti odgovorov zato vsi podatki skupaj presegajo 100%. V grafu so pa zaokroženi na 100%. Med občani je zaznati prizadevanja za izboljšanje kakovosti življenja. Po mnenju večine anketirancev (22 %) bi bilo potrebno spodbujati gospodarstvo in ustvariti več delovnih mest, 18 % jih meni da bi morali spodbujati podjetništvo in mala podjetja, 17 % jih meni, da bi morali izboljšati mobilnosti prebivalstva ter 12 % več možnosti zaposlovanja in izboljšati kakovost življenja.

17. vprašanje: Kateri demografski trendi vas v prihodnosti najbolj skrbijo na območju občine Cankova?

Tabela 20: Demografski trendi v prihodnosti

Upad števila mladih	73	70 %
Nizka rodnost	62	60 %
Staranje prebivalstva	64	62 %
Nizka stopnja zaposlenosti	25	24 %
Nizka stopnja priseljevanja	35	34 %
Drugo (prosimo, navedite)	0	0 %

Grafikon 24: Demografski trendi v prihodnosti

(Vir: lastna anketa, 2025)

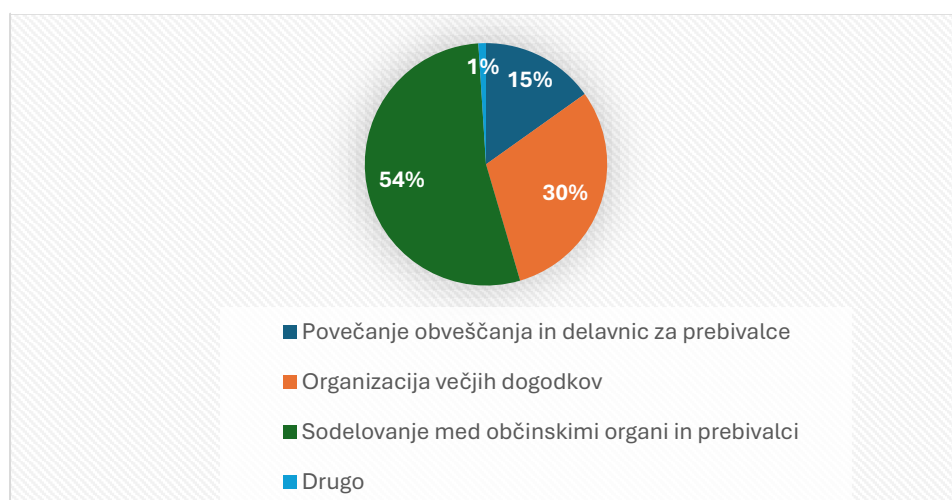
Anketirani so imeli več možnosti odgovorov zato vsi podatki skupaj presegajo 100%. V grafu so pa zaokroženi na 100 %. Tako kot v celotni Evropi, Evropski uniji in tudi v Sloveniji so demografski trendi zaskrbljujoči. Anketiranci so v večini izrazili v največji meri skrb za upad števila mladih (28 %), staranje prebivalstva (25 %) ter nizka rodnost (24 %).

18. vprašanje: Kaj menite, da bi občina morala storiti, da bi povečala ozaveščenost o demografskih spremembah?

Tabela 21: Povečanje ozaveščenosti o demografskih spremembah

Povečanje obveščanja in delavnic za prebivalce.	15	15 %
Organizacija večjih dogodkov, ki bi pripomogli k zavedanju demografskih izzivov.	30	30 %
Izboljšanje sodelovanja med občinskimi organi in prebivalci.	54	54 %
Drugo (prosimo, zapišite)	1	1 %
Skupaj	100	100 %

Grafikon 25: Povečanje ozaveščenosti o demografskih spremembah

(Vir: Lastna anketa, 2025)

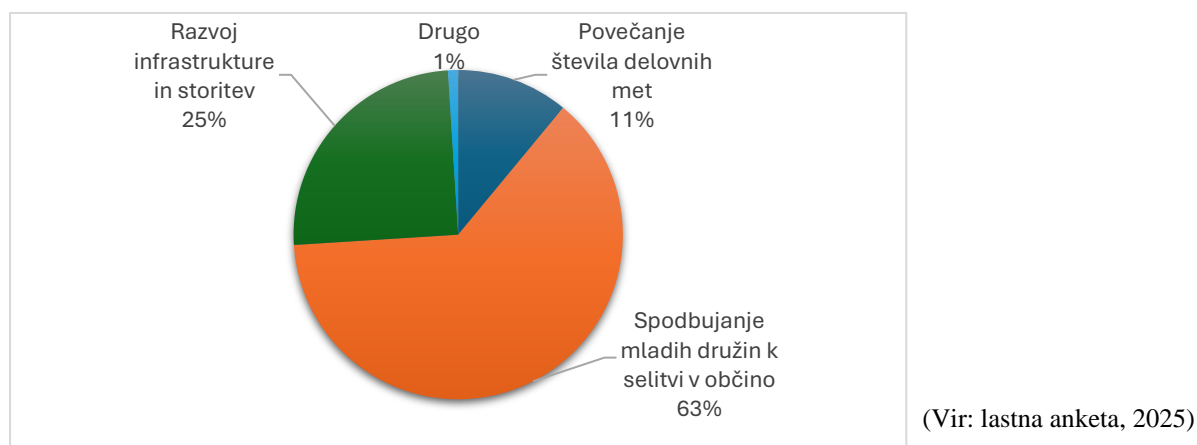
Pomembno je, da so občani ozaveščeni o demografskih trendih, saj lažje sooblikujejo lokalno politiko in podajajo svoje predloge za boljše življenje v skupnosti. Po mnenju večine anketirancev (54 %) bi lahko povečali ozaveščenost z boljšim sodelovanjem med občinskimi organi in prebivalci, 30 % jih meni da bi bilo potrebno organizirati večje dogodke. Lahko pa bi povečali ozaveščanje z obveščanjem in delavnicami za prebivalce, kar meni 15 % vprašanih.

19. vprašanje: Kaj menite, da je najpomembnejši dejavnik za dolgoročni razvoj občine?

Tabela 22: Najpomembnejši dejavnik za dolgoročni razvoj občine

Povečanje števila delovnih mest	11	11 %
Spodbujanje mladih družin k selitvi v občino	64	63 %
Razvoj infrastrukture in storitev za vse starostne skupine	25	25 %
Drugo (prosimo, navedite)	1	1 %
Skupaj	101	100 %

Grafikon 26: Najpomembnejši dejavnik za dolgoročni razvoj občine

Po mnenju večine anketirancev (63 %) je najpomembnejši dejavnik za dolgoročni razvoj občine spodbujanje mladih družin k selitvi v občino, sledi razvoj infrastrukture in storitev (25 %) in povečanje števila delovnih mest (11 %).

20. vprašanje Kaj bi bilo po vašem mnenju najpomembnejše, kar bi občina morala spremeniti ali izboljšati?

Anketiranci so zapisali svoja mnenja v obliki kratkih odgovorov in jih navajamo v nadaljevanju:

- večja ponudba stanovanj,
- zgraditi hiše ali stanovanja za mlade ali urediti parcele za prodajo za mlade družine,
- izgradnja sodobne stanovanjske soseske ter odprte poslovne cone, ki bi spodbudila razvoj delovnih mest in dvignila možnosti mladim
- več stanovanj za mlade družine,
- odpreti neko proizvodno cono, ki bi ponujala delovna mesta,
- mladim možnost zaposlovanja,
- spustiti cene komunalnih storitev,
- veliko je bilo poudarka na mladih, priložnost zaposlovanja pa bi bil tudi v kakšnem novozgrajenem domu za starejše,
- spodbuditi več ljudi k priseljevanju v občino,
- več prostih delovnih mest (2 x),
- izboljšati infrastrukturo, ceste, pločnike,
- eno pametno trgovino,
- ukiniti pomoči, saj nočejo pri nas delati in delajo v Avstriji na črno,
- ustvarjanje delovnih mest in zagotavljanje ugodnih gradbenih parcel ali stanovanj,
- izboljšati infrastrukturo, ceste,
- najprej bi moral župan spremeniti svoj odnos do občanov,
- privabiti mlade,
- vlaganje v gradnjo stanovanj in hiš,
- vse je dobro z moje strani,
- komunikacijo z vsemi občani občine Cankova,
- več prireditev, posluh mladim in upoštevanje le-teh,

- potrebno bi bilo gledati širše, pripraviti zanimivo ponudbo za stanovanjske probleme mladih,
- poslušnost ljudi, pridobiti prave ljudi na občini,
- stanovanja za mlade, dostopna vsem,
- zgraditi dom za starejše prebivalcev,
- predvsem omogočiti in komunalno urediti zazidljive parcele za mlade družine. Glede na to, da pa je okoli 120 praznih objektov, uveljaviti davek na nenaseljene stanovanjske hise in s tem nekako ljudi prisiliti k prodaji ali najemu, v nasprotnem primeru, bo vse propadalo in izgubljalo vrednost in izgled. Izboljšati javni prevoz z več odhodi/prihodi.

21. Imate še kakšne predloge ali mnenja o tem, kako bi občina lahko izboljšala življenje prebivalcev? Če bi nam želeli o tem še kaj sporočiti, prosimo zapišite.

Anketiranci so zapisali svoje predloge, kot jih navajamo v nadaljevanju:

- glede na to, da smo mala občina, same čestitke županu za vse izpeljane projekte. Je pa res, da bi nujno rabili vsaj en stanovanjski blok in s tem bi tudi pripomogli k večjemu priseljevanju, saj Cankova nudi vse kar potrebujemo.
- javni dogodki, športne prireditve, medobčinska tekmovanja v nogometu, košarki, namiznem nogometu, biljardu, pikadu ipd.
- stimulacije za mlade v različnih oblikah, tudi denarne nagrade ob večjih dosežkih ali prelomnih stopnjah izobraževanja, promocija takih dosežkov v medijih občine,
- več druženja in pomoči med krajanji, občani, rekreacijsko druženje, športno, zabavne in tradicionalne prireditve s čim več udeleženi občanov vseh starosti in spola,
- fitnes na prostem, več urejenih gozdnih poti, več igral za mlade na prostem,
- spodbujanje podjetništva,
- omogočiti mladim pri gradnji domov predvsem s pomočjo kreditov itd.
- več druženja,
- če ne bi bilo lenuhov bi bila občina precej bogata,
- večjo povezanost med občani in uvesti nekatera srečanja, ki so jih sedaj na občini kar opustili,
- pohvalno, da se lotevate aktualnih problemov, se jih premalo zavedamo. Občina bi morala delati na prepoznavnosti, da bi ljudje radi prihajali.
- mladim družinam stanovanja,
- boljše povezave z večjimi mesti,
- še kakšna trgovina, delujoč bankomat,
- več kulturnih in športnih prireditev, ureditev kolesarskih stez,
- demografski vidiki staranja niso nekaj novega, sploh pa ne za samo občino. S tem se spopada vsa civilizirana družba tega planeta. Tehnološki razvoj je na vrhuncu, znanost, medicina, farmacija napredujejo iz leta v leto. Prebivalstvo je bolj ozaveščeno, življenjski standard je dokaj ugoden in kot posledica vsega naštetega se podaljšuje življenjska doba.
- spodbujanje sodelovanja med prebivalci različnih naselij z združevanjem različnih društev, ki so sedaj razpršena in ne dosegajo namena zaradi premajhnega števila prebivalstva. Če bi se prebivalci več povezovali, bi se lažje uresničili večji skupni projekti in s tem možnosti prepoznavnosti širše v regiji. Tako pa ostajajo vasi »zaprte« z lastnimi interesi.

- vzpodbujati odpiranje s.p., malega gospodarstva, zaposlitve na vseh področjih malega gospodarstva, obrtnikov,
- menim, da je kakovost zelo dobra, zato ne vidijo potrebe, da se družijo s sosedi in ostalimi,
- boljše ceste, ureditev pločnikov,
- želja biti občan občine Cankova,
- več medgeneracijskih druženj,
- demografski vidiki staranja niso nekaj novega, sploh pa ne za samo občino. S tem se spopada vsa civilizirana družba tega planeta. Tehnološki razvoj je na vrhuncu. znanost, medicina, farmacija napredujejo iz leta v leto. Prebivalstvo je bolj ozaveščeno, življenjski standard je dokaj ugoden in kot posledica vsega naštetega se podaljšuje življenjska doba. glede na starost in počutje v tem obdobju, npr. pri 60+ bi pa predlagala, da je treba prebivalstvo predvsem motivirati in ga ohranjati aktivno na vseh področjih, predvsem fizično, umsko in psihično, za kar pa obstaja veliko instrumentov in delavnic. Ker je družba stara, bi bilo potrebno "razbiti" mit o staranju in nekatere stereotipe starosti. Za doseg boljših rezultatov pa je potrebno v celotno zadevo vključiti že tiste pred 60. letom, posebej mlajše oz. vse generacijske skupine, kot primer medgeneracijskega povezovanja. Res je, da je srednji sloj prebivalstva najbolj obremenjen, ker je v delovnem procesu, torej dela in plačuje dajatve od dela za mlajše rodove in tudi za uživalce pokojnin. potem verjetno je izčrpan od dela in menim, da pri tej kategoriji ne bi bilo velika odziva. če pa gledamo v prihodnost, bomo tudi mi enkrat stari in v pokoju, ko bo časa na pretek, motiva za življenje pa manj.

3.2. Analiza intervjujev – ukrepi občine za spodbujanje rasti prebivalstva

Oceno trenutnih ukrepov občine na področju demografskih kazalcev je podal župan občine Cankova v intervjuju. Povzetek njegovih mnenj sva strnili v naslednji zapis:

»Trenutni demografski trend v Občini Cankova ni preveč obetaven, saj mladi odhajajo, prebivalstvo pa se stara. Dolgoročne posledice trendov staranja prebivalstva in odseljevanja za Občino Cankova ne kažejo na preveč obetavno prihodnost.

Občina Cankova ima sprejet Pravilnik o nagradah dijakom in študentom, prav tako imamo sprejet Sklep o pomoči za novorojence, prav tako Občina Cankova delno sofinancira ekonomsko ceno za posameznika v vrtcu Cankova. Posebnih ukrepov zaenkrat nimamo.

Občina Cankova spodbuja razvoj kulturnih in športnih dejavnosti tako, da vsako leto razpiše razpis na sofinanciranje športa in kulture. Privabljanje mladih in drugih obiskovalcev glede kulturne ponudbe je odvisno od same prireditve. Sodelovanje med kulturnimi društvi, šolo in občino je zelo dobro, glede ostalih deležnikov, kot so na primer podjetja, pa bi si želeli boljšega sodelovanja, predvsem na prepoznavnosti same lokalne skupnosti.

Občina Cankova ima na celotnem območju zgrajeno optično omrežje, prav tako so občani lahko deležni zdravstvenih storitev (zdravnik splošne medicine, zobozdravnik, lekarna, center za krepitev

zdravja), prav tako so urejeni tudi avtobusni prevozi. Vse to je lahko dober izziv glede na demografske spremembe.

Občina Cankova že kar nekaj časa stremi k temu, da bi mladi ostajali v občini, zato smo tudi zgradili 5-oddelčni vrtec, v katerem je trenutno 87 otrok, prav zdaj gradimo telovadnico, dolgoročno pa nameravamo izgraditi tudi stanovanja, s katerimi bi lahko mladim omogočili, da bi ostajali v domačem, lokalnem okolju in se tudi priseljevali. Dobrobit prebivalcem občine Cankova je po mojem mnenju zagotovljena, samo malo se je treba ozreti naokrog.

Gospodarske in socialne priložnosti v Občini Cankova so v neki meri že zagotovljene. Občina Cankova pa stremi k izboljšanju le-teh.

Ključnih prednosti glede trenutnih demografskih trendov ne vidim, slabosti pa so, da se nam prebivalstvo piramidno stara, mladi pa odhajajo.

Za izboljšanje demografske slike občine bi morali izkoristiti potencialne, ki jih imamo v samo lokalni skupnosti, predvsem pa bi morali biti bolj strpni in tudi sami nekaj nuditi lokalni skupnosti.

Zdravstvena oskrba in socialne storitve za starejše občane v Občini Cankova so dobro urejene, na področju pomoči na domu, prav tako pa občina pripravlja tudi vse potrebno za dolgotrajno oskrbo.

Občani se bolj slabo vključujejo v odločanje o pomembnih projektih, ki vplivajo na demografske spremembe in razvoj občine.«³⁵

Zapis občinske svetnice v Biltenu ob 130- obletnici PGD Cankova:

»Z zamenjavo občinske oblasti je zavel nov veter sprememb, ki jasno kaže rezultate trdega dela, seveda v okviru zmožnosti občine Cankova. Predvsem po letu 2018, po zamenjavi občinske oblasti, kljub takratni težki finančni situaciji so bila na Cankovi izvedena različna dela in pripravljene projekti za različne razpise. Asfaltirana je bila cesta mimo župnišča ter do nogometnega igrišča. Zamenjana je bila umetna trava na nogometnem igrišču. Do konca je bila urejena ulična razsvetljava. Ena od večjih investicij je bila ureditev pokopališča na robu naselja, za potrebe parkirišča pa je bilo odkupljeno bližnje zemljišče. Bilo je izvedeno čiščenje melioracijskih jarkov ter popravljena ograja na čistilni napravi. Kljub težkim razmeram delovanja nove občinske oblasti od leta 2019, predvsem zaradi pojava bolezni COVID-19, je bilo v tem času postorjeno veliko. Priča smo bili obdobju, ki je zaznamovalo naša življenja s pojavom nove bolezni, ki je pokazala katere vrednote v naših življenjih resnično štejejo. Predvsem, da bomo znali živeti s tem kar imamo in to koristno uporabljati, ne le hrepeneti po nekaterih materialnih dobrinah, ki jih ni. Ne smemo pozabiti, da je Cankova središčno naselje občine in z določenimi objekti povezuje ostala naselja, jim nudi storitve, širi prepoznavnost v državi in zunaj meja, zato je prav, da se daje poudarek na razvoju infrastrukture in izboljševanju pogojev za življenje. V

³⁵ Intervju z županom, g. D.K., februar 2025

naselju si prizadevamo tudi za prijetno trajnostno bivanje. Preuredilo se je ogrevanje na biomaso, v parku se nahaja polnilnica električnih avtomobilov, predvidena pa je tudi lokalna tržnica domačih izdelkov. V preteklih letih je predvsem ob sobotah in ob večjih praznikih že potekala kmečka tržnica, ki je nudila prebivalcem domače izdelke. Želimo si vključevanja lokalnih pridelovalcev in čim bolj zdravo življenje na podeželju, zato tudi spodbujamo tovrstne aktivnosti. V mnogočem je viden napredek v življenju in bivanju na Cankovi, zato upam, da se bodo z na novo zgrajenimi (vrtec, telovadnica), renoviranimi ali predvidenimi objekti (stanovanjska soseska za mlade družine) odprle nove možnosti predvsem za mlade družine, ki v zadnjem obdobju pogosto raje iščejo kvalitetnejša okolja za svoje bivanje. Na Cankovi imamo vizijo razvoja, željo po napredku in s svojim delom iz dneva v dan dokazujemo, da nam ni vseeno za naš kraj in našo lokalno skupnost. »³⁶

3.3. Sklepna razprava

Ob raziskovanju demografskih značilnosti občine Cankova s pomočjo različnih virov, med njimi tudi anketnih vprašalnikov, sva prišli do določenih ugotovitev in zaključkov. Na podlagi rezultatov raziskovanja lahko potrdimo oziroma ovržemo zastavljene hipoteze.

H1 Število prebivalstva v občini Cankova upada, predvsem se zmanjšuje delež mladega prebivalstva, saj primanjkuje zaposlitvenih možnosti.

Hipoteza je potrjena. Iz pridobljenih podatkov je jasno, da število prebivalstva na Goričkem upada vso 20. in 21.st. Čeprav se je število prebivalcev v zadnjih letih nekoliko stabiliziralo in nakazalo rast, dolgoročni trend kaže na upad. Starostna sestava prebivalstva je pokazala, da se znižuje rodnost in s tem število mladega prebivalstva, da je povprečna starost prebivalcev višja od slovenskega povprečja in se hitreje zvišuje. Izjema je bilo obdobje 2021 – 2023, ko se je gibanje prebivalstva stabiliziralo in celo začelo rasti. V preteklih letih so mladi posamezniki pogosto migrirali v večja mesta zaradi izobraževanja ali zaposlitve, kar hipotezo potrjuje. Na odseljevanje mladih vpliva predvsem pomanjkanje zaposlitvenih priložnosti v lokalnem okolju (ni večjega proizvodnega obrata, manjša podjetja ne nudijo dovolj zaposlitvenih možnosti ni dovolj raznolike ponudbe na trgu dela). Upad deleža mladih pomeni tudi manjšo dinamiko v gospodarstvu in manj inovacij, saj mladi pogosto prinašajo nove ideje, podjetniške iniciative in energijo, ki so ključni za razvoj, kar pa v občini Cankova primanjkuje. Tudi po mnenju anketiranih je bilo ugotovljeno, da bi bilo potrebno spodbujati ustvarjanje novih delovnih mest in podjetništva, ter izboljšati mobilnost. Večina jih tudi meni, da premalo mladih ostane v občini in to predstavlja velik problem in bo težava tudi v prihodnje. Zaradi pomanjkanja poklicnih priložnosti v vse bolj digitaliziranem svetu se mnogi selijo v velika mesta ali v Avstrijo.

³⁶ Hajdinjak M.; Cankova skozi čas v luči sprememb zadnjega desetletja, 130 let PGD Cankova, 1892-2022, str.7-12.

Izobrazbena sestava je pokazala, da se povečuje delež predšolskih otrok, kar je pripisati ukrepu občine-izgradnji vrtca, ter se zvišuje delež dijakov in študentov, čeprav se je njihovo število v primerjavi z desetletji poprej zelo zmanjšalo (nizka rodnost). Zmanjšanje števila mladih v izobraževalnih ustanovah pogosto pomeni upad mladih družin v občini. Rast števila otrok v vrtcu lahko predstavlja pozitiven demografski signal, vendar pa splošen upad števila dijakov in študentov nakazuje, da občina Cankova še vedno nima dovolj zaposlitvenih priložnosti za mlade, kar vodi v njihovo migracijo v večja mesta. Občina posebnih programov nima, ima pa sprejete pravilnike za subvencioniranje plačila vrtca in pomoč ob rojstvu otroka.

H 2 Trendi naravnega in selitvenega gibanja prebivalstva v Občini Cankova kažejo na stagnacijo ali upad, kar bo vplivalo na prihodnji razvoj občine.

Hipoteza je delno potrjena. Upad prebivalstva, skupaj z morebitnim prevladujočim negativnim migracijskim saldonom (odseljevanje), lahko res vpliva na dolgoročni razvoj občine, zlasti v smislu obsega delovne sile in potrebe po javnih storitvah. Ker so se razmere v obdobju 2021-2024 nekoliko izboljšale in se je pokazal trend rasti prebivalstva, sva hipotezo delno potrdili. Morda je prisotna stagnacija le začasna, vendar pa je potrebno upoštevati, da bi se glede na pridobitve v občini (vrtec, telovadnica) vseeno obdržalo na boljše. Analiza selitvenega gibanja je pokazala, da je tudi selitveni prirast pozitiven v letu 2023, saj se je število priseljenih povečalo, sicer pa je bil po letu 2005 ves čas negativen. Tudi anketirani so mnenja, da se povečuje število ljudi, ki se selijo v mesta. Pomanjkanje mladih družin, ki bi se odločile za življenje na Cankovi, bi lahko še dodatno pripeljalo do upada rodnosti, saj bi se zmanjšal potencial za ustanavljanje novih gospodinjstev. To bi imelo dolgoročne posledice za demografsko strukturo občine. Prihodnji razvoj v občini bo torej zelo odvisen od naravnega in selitvenega gibanja in razvojnih načrtov občine za dvig rodnosti in privabljanje mladih.

H 3 Neugodni prebivalstveni trendi v Občini Cankova (staranje prebivalstva, upad rodnosti) imajo dolgoročne posledice za lokalno gospodarstvo in infrastrukturo.

Hipoteza je potrjena. Staranje prebivalstva in upad rodnosti sta dejanska problema, ki sta široko dokumentirana v številnih podeželskih občinah, predvsem na depopulacijskem območju Goriškega že od nekdaj. Pomanjkanje mlajših generacij pomeni zmanjšanje delovno aktivnega prebivalstva, kar lahko povzroči težave za lokalno gospodarstvo, zlasti za mala podjetja. Upad prebivalstva prav tako pomeni manjše davčne osnove in težave z vzdrževanjem infrastrukture. To bo povečalo potrebo po zdravstvenih storitvah, oskrbi in drugih podpornih storitvah za starejše. Anketirani so v večini podprli dejstvo, da je zaradi staranja prebivalstva potrebno povečati število storitev in programov za starejše prebivalce. Večino anketiranih dolgoročno najbolj skrbijo upad števila mladih, staranje prebivalstva in

nizka rodnost. Ugotovljeno je bilo, da se prebivalstvo občine stara hitreje od slovenskega povprečja, da je indeks staranja višji in predvsem ženske dlje živijo. Rodnost je vseskozi upadala, le v obdobju 2021-2023 se je pokazal pozitiven trend, kar upamo, da lahko ob izboljšani infrastrukturni opremljenosti prinese stabilnost in rast. Da bi zagotovili dolgoročno stabilnost in rast, ter preprečili selitve bi pa morali spodbujati gospodarstvo in ustvarjanje delovnih mest.

H 4 Vloga občine pri spodbujanju razvoja prebivalstva ter priseljevanja novih prebivalcev ni dovolj izkoriščena za obvladovanje demografskih izzivov.

Hipoteza je potrjena. Glede na analizo trenutnih ukrepov in strategij občine, ki smo jo izvedeli iz intervjuja in ankete, vloga občine še ni dovolj izkoriščena za spodbujanje rasti prebivalstva. Občina ne izvaja dovolj aktivnih ukrepov za privabljanje novih prebivalcev (bil je načrtovan stanovanjski blok, nova soseska, nova trgovska cona), a do omenjenih rešitev ni prišlo. Skoraj polovica anketiranih je menila, da občina ne nudi dovolj priložnosti za mlade ljudi. So pa mnenja, da bosta nova vrtec in telovadnica pomembna spodbuda za priseljevanje. Občina bi morala po mnenju večine vložiti v izgradnjo novih stanovanj, v povečanje števila delovnih mest, znižati stroške bivanja v občini ter spodbujati podjetništvo in start up podjetja, tudi z odmevnim nagrajevanjem prizadevnih posameznikov. Kljub nezadostni podpori občine in glede na demografsko sliko, pa večina anketiranih ne razmišlja o selitvi iz občine. Če občina ne bo reševala problema s pomočjo subvencij za mlade družine, bodisi s spodbujanjem podjetništva ali gradnje stanovanj, bo to lahko izzvalo večji upad prebivalstva. Številni ukrepi so se že pokazali kot neučinkoviti. Občina bi lahko izkoristila prednosti ekološkega sonaravnega kmetijstva in doživljajskega turizma kot sredstva za spodbujanje gospodarskega razvoja ter privabljanje prebivalcev. Z izboljšanjem dostopnosti do osnovnih storitev in infrastrukture lahko občina postane bolj privlačna za prebivalce, zlasti za mlade družine in delovno aktivne posameznike.

H 5 Prednosti podeželskega življenja v občini Cankova so še neizkoriščene, kar zahteva razvoj novih strategij za privabljanje mladih.

Hipoteza je potrjena. Čeprav podeželski življenjski slog ponuja številne prednosti in priložnosti, kot so nižji stroški bivanja, večja kakovost življenja, mir in stik z naravo, se mnogi mladi odločijo za življenje v mestih zaradi boljših možnosti do izobraževalnih in poklicnih priložnosti. Čeprav občina ponuja raznolike podeželske prednosti, lahko pomanjkanje lokalnih priložnosti za zaposlitev ali izobraževanje pripomore k odseljivanju mladih. Pokazalo se je, da v občini te prednosti niso še ustrezno izkoriščene, bodisi v smislu trženja podeželskega življenja, bodisi v smislu ustvarjanja priložnosti za mlade v lokalnem okolju (npr. nove tehnologije, podjetništvo). Večina anketiranih se je

v občino preselilo iz družinskih vzrokov in jim je bivanje v občini všeč. Menijo pa, da ni dovolj strategij za mlade družine (zaposlitve, izobraževanje, prosti čas). Vključevanje mladih v načrtovanje razvoja občine ter povečanje aktivnosti in ponudbe za mlade (kulturne in športne dejavnosti, podjetniške priložnosti) bi lahko pripomoglo k večjemu ohranjanju in privabljanju mladih prebivalcev in ohranitvi podeželja.

4. ZAKLJUČEK

Odgovor na najino raziskovalno vprašanje je kompleksen z več vidikov. Demografske značilnosti občine se razlikujejo od slovenskega povprečja, v večini so se pokazali neugodni demografski kazalci. In ti bodo občini predstavljali zahtevne izzive. Zmanjševanje števila prebivalstva v občini vpliva na njen razvoj. Staranje prebivalstva bo imelo dolgoročne posledice za gospodarstvo in infrastrukturo in bo zahtevalo vedno večje stroške. Migracije vplivajo na strukturo prebivalstva in socialno stabilnost območja. Občina premalo spodbuja priseljevanje novih prebivalcev, saj nima razvitih ustreznih strategij, ampak je kljub temu z izgradnjo novega vrtca in športne dvorane, ki jo trenutno gradi, naredila pomemben korak k dvigu kakovosti življenja na Cankovi, predvsem za mlade družine. Zadovoljstvo občanov je povezano z demografskimi trendi in dostopnostjo storitev, želijo si izboljšav na različnih področjih, kar pa bi lahko dosegli z boljšim sodelovanjem med naselji v občini ter med občinsko upravo in prebivalci. Podeželske prednosti niso dovolj izkoriščene za privabljanje mladih, vendar pa bodo v prihodnosti zagotovo ključne tudi pri priseljevanju prebivalstva, ki se zaveda prednosti kvalitetnega življenja na podeželju. Ozaveščanje in izobraževanje sta ključna za obvladovanje demografskih izzivov. Presenetilo naju je dejstvo, da kljub dolgoletnim negativnim demografskim kazalcem ugotavljamo, da se je v zadnjih letih zgodil premik na bolje, kar je spodbuda predvsem za naše generacije. Z raziskovanjem sva odstrli mnoge vidike demografske problematike in njenega razvoja v luči sodobnega sveta, zato bi bilo zanimivo pod drobnogled vzeti katerega od specifičnih problemov in ga osvetliti z več vidikov. Morda bo to vsebina ene od naslednjih nalog, ki bo lahko v pomoč tudi občini pri snovanju načrta razvojnih programov.

5. LITERATURA IN VIRI

5.1. Literatura

Baloh E.; Lenart B., Stankovič M: Samostojni delovni zvezek za geografijo v devetem razredu osnovne šole, Založba MK, 2023.

Geder V., Gomboc M.; Utrip, Glasilo Občine Cankova, številka 10/2004, stran 24.

Geografski atlas Slovenije, Založba MK; Ljubljana, 1999.

Hajdinjak M.; Cankova skozi čas v luči sprememb zadnjega desetletja, Bilten ob 130-letnici PGD Cankova, 1892-2022, Cankova 2021, str.7-12.

Senegačnik J., Drobnjak B., Otič M.: Živim v Sloveniji, geografija za 9. razred osnovne šole, Založba Modrijan, 1957.

5.2. Spletni viri

Cigoj Kuzma: Kulturni turizem na Cankovi, dostopno na: http://etnoinfolab.org/Dok/12051_CigojKuzma_Diploma.pdf - 22.11.2024

Demografska podoba občine Mirna, dostopno na: <https://www.os-mirna.si/files/2022/09/RAZISKOVALNA-NALOGA.pdf> 25.11.2024

Občina Cankova, dostopno na: <https://www.stat.si/obcine/sl/Municip/GroupedAll/15,15.12.2024>

Občina Cankova, dostopno na: <https://www.cankova.si/sl/default.asp> -22.11.2024

Občina Cankova, dostopno na: <https://www.stat.si/obcine/sl/Municip/Index/5.2.2025>

Občina Cankova, dostopno na:
https://www.cankova.si/sl/page.asp?id_informacija=525&id_language=1&id_meta_type=23 -27.1.2025

Občina Cankova dostopna na: <https://www.cankova.si/sl/default.asp>, 10.11.2024

Peterka M.; Transformacija naselja Cankova, dostopno na: http://www.drustvo-geografov-pomurja.si/projekti/zborovanje/zbornik/z7Mateja_Peterka_T.pdf, 5.12.2024

Pomurska regija, dostopno na: sinergija.si/regionalni-razvoj/pomurska-regija/ -19.1.2025, 22.1.2025

Publikacija Starejše prebivalstvo v Sloveniji, SURS, Ljubljana, 2010. dostopno na:
<https://www.stat.si/doc/starejseprebivalstvo.pdf>, 15.1.2025

Romska naselja v Pomurju, dostopno na:
https://www.pomurec.com/vsebina/66181/To_so_romska_naselja_v_Pomurju,15.2.2025.

Romska skupnost, dostopno na: https://vecer.com/slovenija/romska-skupnost-potrebujemo-sistemske-resitve-kaznovanje-ni-resitev-10363531?utm_source=chatgpt.com#google_vignette,15.2.2025.

Starostna in spolna sestava prebivalstva, dostopno na: <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2609/index3.html> - 5.2.2025

Stagnacija, dostopno na: <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=stagnacija>, 10.12.2024

STAGE, dostopno na: <https://gis.stat.si/#,10.1.2025,16.1.2025,18.1.2025,22.1.2025>.

Staranje prebivalstva v občini Tržič – izziv ali problem, dostopno na:
https://zbirke.zotks.si/resources/Srebrno_OS_Geografija_ali_geologija_584746.pdf,10.1.2025

5.3. Drugi viri

Intervju z občinsko svetnico, M.H., februar 2025.

Intervju z županom, g. D.K., februar 2025

6. PRILOGE

6.1. Intervju z županom

1.Kako bi ocenili trenutne demografske trende v Občini Cankova, predvsem glede staranja prebivalstva in odseljevanja?

Kakšne bodo po vašem mnenju dolgoročne posledice teh trendov za občino?

2.Kako občina pristopa k reševanju izzivov povezanih z upadom števila mladih, ki ostajajo v občini? Ali so na voljo posebni ukrepi za spodbujanje mladih, da ostanejo ali se preselijo v občino?

3.Kako občina podpira razvoj kulturnih in športnih dejavnosti, ki so pomembne za kakovost življenja v občini? Kako kulturna ponudba vpliva na privabljanje mladih in drugih prebivalcev?

4. Ali so načrti za izboljšanje sodelovanja med različnimi deležniki, kot so podjetja, kulturna društva, šole in občina uspešni ali bi si želeli izboljšav?
5. Ali se občina osredotoča na razvoj infrastrukture, kot so prevozi, internetne povezave in zdravstvene storitve, kot odgovor na izzive, ki jih prinašajo demografske spremembe?
6. Kako občina pripravlja načrte za dolgoročni razvoj glede na demografske spremembe? Kaj je potrebno storiti, da se občina prilagodi tem spremembam, hkrati pa zagotovi dobrobit prebivalcev?
7. Ali menite, da bi bila potrebna dodatna spodbuda za razvoj gospodarskih in socialnih priložnosti v Občini Cankova, da bi zmanjšali odseljevanje in spodbudili prihod novih prebivalcev?
8. Kaj so po vašem mnenju ključne prednosti in slabosti Občine Cankova glede na trenutne demografske trende?
9. Kakšne možnosti/priložnosti bi morali po vašem mnenju izkoristiti za izboljšanje demografske slike občine v prihodnosti?
10. Kako se občina sooča z izzivi staranja prebivalstva, predvsem z zagotavljanjem zdravstvene oskrbe in socialnih storitev za starejše občane?
11. Ali se občani uspešno vključujejo v odločanje o pomembnih projektih, ki vplivajo na demografske spremembe in razvoj občine?

6.1. Intervju z občinsko svetnico

1. Kako staranje prebivalstva vpliva na gospodarski razvoj občine Cankova?
2. Kakšne so posledice staranja prebivalstva za delovno silo in občinski proračun?
3. Kako nizka stopnja rodnosti vpliva na prihodnost delovne sile v občini Cankova?
4. Kakšen vpliv imajo selitve prebivalstva, zlasti mladih, na lokalni gospodarski razvoj?
5. Kaj se zgodi z lokalnim gospodarstvom, ko mladi, izobraženi ljudje zapustijo občino in se selijo v večja mesta ali tujino?
6. Kako lahko prihod novih mladih ljudi ali strokovnjakov v občino pripomore k njenemu razvoju?
7. Kaj konkretno občina Cankova potrebuje, da bi spodbudila rast in inovativnost v lokalnem gospodarstvu?
8. Ali občina načrtuje gradnjo stanovanjskih objektov in kako bi to vplivalo na prebivalstvo ter okolje?

6.2. Anketni vprašalnik

Lepo pozdravljeni. Sva učenci U.G. in Z.V. iz 9. a razreda OŠ Cankova. Pripravljava raziskovalno nalogo o demografskih trendih v občini Cankova pod mentorstvom učiteljice M.H. Zato vas prosiva za sodelovanje v krajši anketi. Hvala za sodelovanje!

1 - Spol anketiranca   Ž   M

2 - Starost anketiranca   0-15 let   16-25 let   26-35 let   36-45 let   46-60 let   60+ let

3 - Dokončana izobrazba anketirancev

Osnovna šola   Srednja šola   Višja šola   Visoka ali univerzitetna   Drugo:

4 - Bivališče anketirancev   Cankova   Drugo naselje občine Cankova   Drugo

5 - Ali prebivate v občini Cankova že od rojstva?   Da   Ne   Drugo:

6 - Če ste se v preteklosti priselili na Cankovo, kaj je bil glavni vzrok za priselitev?

Družinski vzrok (poroka, bližina družine..)

Zaposlitev Nižji življenjski stroški Boljše življenjske razmere Zaradi miru in tišine Drugo:

7 - Občina Cankova je podeželska občina. Kako vam je všeč bivanje na območju občine?

Zelo mi je všeč

Všeč mi je

Ni mi všeč

Raje bi živel-a v mestu

Drugo:

8 - Ali menite, da občina nudi dovolj priložnosti za mlade ljudi (zaposlitve, izobraževanje, prosti čas)?

Da Ne Delno Ne vem Drugo:

9 - Ali menite da so nove pridobitve (vrtec, telovadnica) priložnost oziroma spodbuda za priseljevanje ljudi na območje občine Cankova?

Da Ne Ne vem Drugo:

10 - Ali menite, da se povečuje število ljudi, ki se iz občine selijo v večja mesta ali v Avstrijo? Izberite trditev, s katero se strinjate v največji meri.

Da, povečuje se delež tistih ki se selijo v mesta.

Da, povečuje se delež tistih, ki se selijo v Avstrijo.

Ne povečuje se delež izseljenih.

Ne poznam trendov preseljevanja.

Drugo:

11 - Kaj bi lahko občina storila, da bi povečala privlačnost za mlade ljudi in bi jih več pritegnila k selitvi na območje občine? Izberite do 3 odgovore.

Možnih je več odgovorov

Povečanje števila delovnih mest

gradnja novih stanovanj oziroma hiš

boljša dostopnost vrta in šole

izboljšanje infrastrukture in prevoza

več možnosti za športne in kulturne aktivnosti

znižanje stroškov bivanja (stanovanjski stroški)

kakovost življenja (narava in mirno okolje)

spodbujati podjetništvo in start up podjetja

povečati število in kakovost športnih in kulturnih prireditev

---

Drugo (prosimo, navedite)

12 - Ali menite, da se občina srečuje s težavami zaradi premajhnega števila mladih, ki ostajajo v občini po končanem šolanju?

Da   Ne   Ne vem

13 - Ali bi vi razmislili o selitvi iz občine Cankova v prihodnosti?

Da   Ne   Nisem še razmišljal o tem   Ne vem

14 - Prebivalstvo Cankove se stara. Ali menite, da bi bilo treba povečati število storitev in programov za starejše prebivalce?

Da   Ne   Ne vem   Drugo:

15 - Kako bi ocenili kakovost življenja v občini glede na starostno strukturo prebivalstva?

Zelo dobra   Dobra   Povprečna   Slaba

16 - Kaj bi občina lahko storila, da bi preprečila odseljevanje prebivalstva in bi dolgoročno zagotovila stabilnost in rast?

Možnih je več odgovorov

Spodbujati gospodarstva in ustvarjanje več delovnih mest

Povečati možnosti za izobraževanje in usposabljanja

Izboljšati kakovost življenja (infrastruktura, zdravstvo, izobraževanje)

Naložbe v infrastrukturne objekte (ceste, šola, zdravstvo)

Izboljšanje mobilnosti prebivalstva (javni prevozi, boljše ceste, pločniki, kolesarske steze, internet)

sodelovanje s KP Goričko

Povečanje možnosti zaposlovanja

Spodbujanje podjetništva in malih podjetij

Drugo (prosimo, navedite)

17 - Kateri demografski trendi vas v prihodnosti najbolj skrbijo na območju občine Cankova? Možnih je več odgovorov

Upad števila mladih   Nizka rodnost   Staranje prebivalstva

Nizka stopnja zaposlenosti   Nizka stopnja priseljevanja   Drugo (prosimo, navedite)

18 - Kaj menite, da bi občina morala storiti, da bi povečala ozaveščenost o demografskih spremembah?

Povečanje obveščanja in delavnic za prebivalce

Organizacija večjih dogodkov, ki bi pripomogli k zavedanju demografskih izzivov

Izboljšanje sodelovanja med občinskimi organi in prebivalci

Drugi (prosimo, zapišite)

19 - Kaj menite, da je najpomembnejši dejavnik za dolgoročni razvoj občine?

Povečanje števila delovnih mest   Spodbujanje mladih družin k selitvi v občino

Razvoj infrastrukture in storitev za vse starostne skupine   Drugo (prosimo navedite)

20 - Kaj bi bilo po vašem mnenju najpomembnejše, kar bi občina morala spreminiti ali izboljšati?

21 - Imate še kakšne predloge ali mnenja o tem, kako bi občina lahko izboljšala življenje prebivalcev? Če bi nam želeli o tem še kaj sporočiti, prosimo zapišite.